

2025

KANON SP. Z O.O.

UL. NADARZYŃSKA 54

05-805 OTRĘBUSY

OPRACOWANIE:

MGR ADAM OLEWNICZAK

MGR INŻ. PAULINA STARCZEWSKA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PLANU OGÓLNEGO GMINY ŚNIADOWO

2025

SPIS TREŚCI

1.	WIADOMOŚCI OGÓLNE	3
1.1.	Wstęp	3
1.2.	Zakres prognozy.....	4
	Zakres przedmiotowy	4
	Zakres powierzchniowy.....	4
1.3.	Metodyka.....	4
1.4.	Materiały wejściowe.....	4
2.	POWIĄZANIE PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	6
2.1.	Wprowadzenie	6
	Powiązania z innymi dokumentami	14
2.2.	Dokumenty stanowiące podstawę do sporządzania projektu planu	16
2.3.	Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego planu.....	17
2.4.	Cele ochrony środowiska oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione w projekcie planu	18
3.	STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA	18
3.1.	charakterystyka i stan Elementów abiotycznych środowiska.....	18
	Położenie geograficzne.....	18
	Geomorfologia i rzeźba terenu.....	19
	Surowce mineralne	19
	Gleby	21
	Wody powierzchniowe.....	23
	Wody gruntowe i podziemne.....	25
	Powietrze	25
	Warunki klimatyczne.....	26
	Klimat akustyczny i promieniowanie elektromagnetyczne.....	26
3.2.	charakterystyka elementów biotycznych środowiska	27
	Flora.....	27
	Fauna	27
	Formy ochrony przyrody.....	27
	Walory krajobrazowe i kulturowe	27
3.3.	Stan zasobów i funkcjonowanie środowiska	28
	Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodność.....	28
	Ocena zagrożeń środowiska i możliwości ich ograniczeń	30
4.	POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU	32
5.	PRZEWIDYWANE SKUTKI USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO.....	33
5.1.	Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi.....	33
5.2.	Wpływ na bioróżnorodność, faunę i florę	34
5.3.	Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby.....	34
5.4.	Wpływ na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne.....	35
5.5.	Wpływ na atmosferę.....	35
5.6.	Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym.....	36

5.7.	Wpływ na zabytki i dobra materialne	36
5.8.	Wpływ na krajobraz	37
5.9.	Wpływ na obiekty i obszary objęte ochroną prawną	37
5.10.	Gospodarka odpadami	37
6.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	38
7.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH, OGRANICZAJĄCYCH POTENCJALNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	38
8.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	39
9.	TRUDNOŚCI PRZY OPRACOWYWANIU PROGNOZY WYNIKAJĄCE Z CHARAKTERU DOKUMENTU PODLEGAJĄCEGO ZMIANIE	39
10.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	39
11.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	40
12.	WYKAZ TABEL I RYSUNKÓW	41
13.	OŚWIADCZENIE KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM	42

1. WIADOMOŚCI OGÓLNE

1.1. WSTĘP

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko planu ogólnego gminy Śniadowo zgodnie z uchwałą nr III.19.2024 Rady Gminy Śniadowo z dnia 28 czerwca 2024r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego gminy Śniadowo. Obszar opracowania o powierzchni ok. 163 km², położony jest w województwie podlaskim, w powiecie łomżyńskim. Obecnie około 1 % powierzchni gminy posiada obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Przystąpienie do sporządzania planu ogólnego gminy Śniadowo podyktowane jest zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która weszła w życie 24 września 2023 r.. Zgodnie z tą zmianą 1 stycznia 2026 r. z mocy ustawy utraci moc studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ustawa wprowadza w jego miejsce nowy akt planowania przestrzennego w postaci planu ogólnego. Plan będzie określał podział obszaru gminy na strefy planistyczne oraz wskazał gminne standardy urbanistyczne, w których szczegółowo zostaną określone profile funkcjonalne stref oraz wskaźniki urbanistyczne. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, stanowiącym podstawę do sporządzania planów miejscowych oraz wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 46 oraz art. 51 ustawy. Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt. 1 ustawy w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu: uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko; poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy; zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko oraz bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu, nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna być sporządzona w pełnym zakresie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r., ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanego oddziaływania na zdrowie i warunki życia ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska. Prognoza powinna także przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie negatywnym skutkom oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.

Prognoza pozwala na zidentyfikowanie wpływów środowiskowych, które mogą powstać na skutek realizacji ustaleń projektu planu, a także jest podstawą do określenia działań mających na celu ograniczenie ewentualnych negatywnych skutków. Analiza ustaleń dokumentów planistycznych na etapie ich powstawania jest zgodna z zasadą eliminacji zagrożeń u źródła, co przynosi pozytywne efekty społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, a przede wszystkim środowiskowe.

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko wprowadzonego sposobu zagospodarowania obszaru objętego Planem Ogólnym Gminy Śniadowo.

1.2. ZAKRES PROGNOZY

ZAKRES PRZEDMIOTOWY

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko planu ogólnego gminy Śniadowo określa art. 51 ust. 2 z uwzględnieniem art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Natomiast zgodnie z wymogiem art. 53 stopień dokładności i zakres zawartych danych i informacji uzgodnione zostały z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58, tj.: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Stopień szczegółowości prognozy powinien przedstawiać wpływ realizacji postanowień sporządzanego dokumentu na wszystkie formy ochrony przyrody wymieniona w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na zachowania powiązań sieci obszarów i obiektów chronionych, na utrzymanie pełnionej przez obszar chronionego krajobrazu funkcji i korzyści ekologicznych oraz ochronę ekosystemów leśnych, lądowych i wodnych, na chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów oraz krajobraz i klimat.

ZAKRES POWIERZCHNIOWY

Do sporządzenia planu ogólnego gminy Śniadowo przystąpiono na podstawie uchwały Nr III.19.2024 Rady Gminy Śniadowo z dnia 28 czerwca 2024 roku. W niniejszej prognozie dokonuje się oceny oddziaływania na środowisko obszaru planu ogólnego dotyczącego całej gminy Śniadowo.

1.3. METODYKA

Metodyka prognozy określona jest przez ustawę z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z ustawą dokonuje się oceny wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska oraz uwzględnia zależności pomiędzy jego poszczególnymi elementami. W trakcie pracy przyjmuje się, że przyjęte zapisy planu zostaną w pełni zrealizowane. Oznacza to z jednej strony maksymalizację oddziaływań powstałych na skutek realizacji planu – tych negatywnych i pozytywnych, a z drugiej realizację wszystkich ustaleń dotyczących ochrony środowiska. Ocena możliwości wystąpienia danych skutków dokonywana jest na podstawie aktualnego stanu środowiska i planowanych zmian w zagospodarowaniu. Proponowane formy użytkowania determinują bowiem siłę oraz skalę oddziaływania na środowisko. Istotnym jest przeprowadzenie analizy wpływów środowiskowych, wywołanych realizacją ustaleń planu, na tereny znajdujące się w granicach opracowania oraz jego otoczenie, ze szczególnym uwzględnieniem różnych form ochrony przyrody. Końcowym etapem opracowania jest sformułowanie wniosków i ustalenie ewentualnych zmian, których wprowadzenie do projektu planu może skutkować zmniejszeniem presji.

1.4. MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Przy realizacji niniejszego opracowania wykorzystano następujące materiały źródłowe:

- 1) Kondracki Jerzy 1994 *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*. Warszawa: PWN. ISBN 83-01-11422-3.
- 2) Matuszkiewicz Jan Marek 2008 *Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa 1:300000*. Warszawa: IGIPZ PAN [w]: Zakład Geologii i Klimatologii, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN [online] www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html [dostęp: 21.01.2024].
- 3) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Śniadowo na lata 2023-2026, z perspektywą na lata 2027-2030,
- 4) Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ Białystok 2024,
- 5) Stan środowiska w województwie podlaskim raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska, 2020 r.;
- 6) Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w roku 2023 w województwie podlaskim, GIOŚ Białystok czerwiec 2024.

Podstawę prawną stanowiło:

- 7) Uchwała Nr III.19.2024 Rady Gminy Śniadowo z dnia 28 czerwca 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego gminy Śniadowo
- 8) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Śniadowo, uchwalone Uchwałą Nr III/21/02 Rady Gminy Śniadowo z dnia 30 grudnia 2002 roku, zmienione uchwałami Rady Gminy Śniadowo: Nr VII/57/2011 z dnia 29 września 2011 roku, Nr XIII/98/2012 z dnia 16 maja 2012 roku, Nr XIV.109.2012 z dnia 20 czerwca 2012 roku, Nr III.19.2014 r. z dnia 30 grudnia 2014 roku, Nr V.46.2019 z dnia 21 marca 2019 roku i Nr X.70.2019 z dnia 13 września 2019 roku oraz Nr XXIII.151.2021 z dnia 18 lutego 2021 r..
- 9) Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach(Dz.U.2024 poz.399 t.j.).
- 10) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 poz. 54 t.j.).
- 11) Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2024 poz. 757 t.j.).
- 12) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2024 poz. 1130 z późn. zm.).
- 13) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz.1478 z późn.zm.).
- 14) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2024 poz. 1112 z późn.zm.).
- 15) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2023 poz. 1587 z późn. zm.).
- 16) Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 82), zwany dalej „ustawą o gruntach”
- 17) Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.)
- 18) Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.)
- 19) Ustawa o infrastrukturze informacji przestrzennej z dnia 4 marca 2010 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 214)
- 20) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758)

- 21) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729) – zwany później „MRiT OUZ”

Korzystano również z materiałów kartograficznych i innych związanych z informacją przestrzenną:

- 22) Mapa obszarów objętych ochroną przyrodą [w:] Geoserwis GDOŚ [online] www.geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/ [dostęp: 17.01.2024].
- 23) Mapa topograficzna [w:] Geoportal [online] www.mapy.geoportal.gov.pl/imap/ [dostęp: 23.10.2024].
- 24) Mapy udostępnione przez Państwowy Instytut Geologiczny <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/> [dostęp: 05.02.2024]
- 25) Mapy udostępniona na geoportalu gminy Śniadowo <https://sniadowo.e-mapa.net/> [dostęp: 04.02.2024]
- 26) Mapa obszarów Natura 2000 pochodząca portalu <http://natura2000.gdos.gov.pl/>. [dostęp 6.02.2024]
- 27) Mapa geologiczna Polski wraz z objaśnieniami, w skali 1: 50 000, PIG, Warszawa,
- 28) Mapa hydrogeologiczna Polski wraz z objaśnieniami, w skali 1: 50 000, PIG, Warszawa,

2. POWIĄZANIE PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. WPROWADZENIE

Plan ogólny gminy Śniadowo został opracowany zgodnie z uchwałą nr III.19.2024 Rady Gminy Śniadowo z dnia 28 czerwca 2024r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego gminy Śniadowo.

W oparciu o uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy wymienione w art. 13b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zostały wyznaczone strefy planistyczne. W Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrisów (Dz. U. poz. 2758) wskazano zamknięty katalog 13 stref funkcjonalnych oraz ich profil podstawowy i dodatkowy tj.:

1) SW – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;

Profil dodatkowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód;

Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenie MS – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, wyznaczony w zmianie mpzp gminy Śniadowo (uchwała nr XXIII/92/96).

2) SJ – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ

Profil podstawowy: Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: Teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren ogrodów działkowych,

teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenie M/U - teren zabudowy mieszkaniowej i usługowej, wyznaczony w zmianie mpzp (uchwała nr XI/39/99),
- na terenach M - teren zabudowy mieszkaniowej, wyznaczonych w zmianie mpzp (uchwała nr XI/39/99),
- na terenach MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wyznaczonych w zmianie mpzp gminy Śniadowo (uchwała nr XXIII/92/96),
- na terenie MN - teren projektowanej zabudowy mieszkaniowej, wyznaczonym w mpzp części wsi Stare Ratowo (uchwała nr XXII/50/95),
- na terenach znajdujących się na obszarze uzupełnienia zabudowy, na których znajdują się budynki mieszkalne jednorodzinne wraz z garażami, zielenią, terenami niezabudowanymi i drogami,
- częściowo na terenach objętych wnioskami o wyznaczenie strefy SJ (tylko wewnątrz obszaru uzupełnienia zabudowy).

3) SZ – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ

Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenach MR – teren zabudowy zagrodowej, wyznaczonych w zmianie mpzp (uchwała nr XI/39/99),
- na terenach MR/U – teren zabudowy zagrodowej i usługowej, wyznaczonych w zmianie mpzp (uchwała nr XI/39/99)
- na terenie ROz – teren upraw ogrodnich z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej, wyznaczonym w mpzp gminy Śniadowo (uchwała nr XXIX/108/97)
- na terenie MR - teren istniejącej zabudowy zagrodowej, wyznaczonym w mpzp części wsi Stare Ratowo (uchwała nr XXII/50/95),
- na terenach znajdujących się na obszarze uzupełnienia zabudowy, na których znajdują się budynki mieszkalne jednorodzinne wraz z budynkami gospodarczymi, z garażami, zielenią, terenami niezabudowanymi i drogami.

4) SU – STREFA USŁUGOWA

Profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy: teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Strefa usługowa została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenach, na których znajdują się obiekty o funkcji usługowej, np. szkoła, ośrodek kultury, biblioteka, posterunek policji ośrodek zdrowia, kościoły, świetlice wiejskie, siedziby OSP, urząd gminy, większe sklepy,
- na terenie UH-UI – teren zabudowy usługowej z zielenią towarzyszącą, wyznaczonym w mpzp gminy Śniadowo w części dotyczącej obszaru położonego w obrębie wsi Jakać Młoda (uchwała nr VIII/46/07), położonym przy drodze wojewódzkiej nr 677,
- na terenie KS+U – teren obsługi komunikacji (stacja paliw) wyznaczonym w mpzp gminy Śniadowo (uchwała nr XXIX/108/97).

5) SH – STREFA HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO

Profil podstawowy: teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy: teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Strefa handlu wielkopowierzchniowego została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenach predestynowanych do rozwoju funkcji handlu wielko powierzchniowego, składów i magazynów przy drodze wojewódzkiej.

6) SP – STREFA GOSPODARCZA

Profil podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Strefa gospodarcza została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenie PS – teren przemysłu, wyznaczonym w zmianie mpzp gminy Śniadowo (uchwała nr XXIII/92/96),
- na terenach, na których znajdowały się obiekty o funkcji produkcyjnej,
- na terenach wyznaczonych pod funkcje produkcyjne w projekcie studium (stan na 2023 r.).

7) SR – STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ

Tereny	1-353, 361-363 SR	354-360 SR
Profil podstawowy:	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	
Profil dodatkowy:	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, , teren elektrowni słonecznej,, teren zieleni urządzonej, teren zieleni	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej,

	naturalnej, teren lasu, teren wód	teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
--	-----------------------------------	--

Strefa produkcji rolniczej została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenach, na których znajdowały się obiekty związane z prowadzeniem gospodarstwa rolniczego, np. obory, stodoły, szklarnie, silosy itp.
- na terenach rozproszonej zabudowy zagrodowej poza obszarami uzupełniania zabudowy
- ok. 50 m za strefami wielofunkcyjnymi z zabudową zagrodową.

8) SI – STREFA INFRASTRUKTURALNA

Profil podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy: teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Strefa infrastrukturalna została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenie NO – teren urządzeń odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz na terenie TT – teren uzbrojenia technicznego, wyznaczonych w zmianie mpzp gminy Śniadowo (uchwałą nr II/7/98),
- na terenie NU – teren wysypiska komunalnego oraz na terenie WZ - teren urządzeń zaopatrzenia w wodę, wyznaczonych w zmianie mpzp gminy Śniadowo (uchwała nr XXIII/92/96),
- na terenie WZ - teren projektowanej stacji i ujęcia wody, wyznaczonym w mpzp części wsi Stare Ratowo (uchwała nr XXII/50/95),
- na terenach dróg wyznaczonych w mpzp,
- na terenie wskazanym we wniosku złożonym w procedurze sporządzania planu ogólnego – wniosek o możliwość lokalizacji oczyszczalni ścieków,
- na terenach pozostałych ujęć wody.

9) SN – STREFA ZIELENI I REKREACJI

Tereny	1 SN	2 SN	3-6SN	7SN	8-11 SN	12SN
Profil podstawowy:	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych					
Profil dodatkowy:	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki,	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług turystyki,	teren zieleni naturalnej, teren lasu	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług

	, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej	teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki	teren zieleni naturalnej, teren lasu		detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej,	gastroonomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej
Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej:	50%					
Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy:	0,2	0,5	nie wyznaczono			1,0
Maksymalna wysokość zabudowy:	12 m		nie wyznaczono			12 m
Maksymalny udział	20%		nie wyznaczono			40%

powierzchni zabudowy:			
-----------------------	--	--	--

Strefa zieleni i rekreacji została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenie ZP – teren zieleni urządzonej o funkcji rekreacyjnej i U.ZP – teren usług z zielenią towarzyszącą, wyznaczonych w zmianie mpzp gminy Śniadowo (uchwała nr XXIII/92/96)
- na terenie na którym znajdują się obiekty o funkcji rekreacyjnej, np. boisko sportowe,
- na terenach zespołów dworskich w tym m.in. parków wpisanych do rejestru zabytków.

10) SC – STREFA CMENTARZY

Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Strefa cmentarzy została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenach, na których znajdują się istniejące cmentarze.

11) SG – STREFA GÓRNICTWA

Profil podstawowy: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;

Profil dodatkowy: teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Strefa górnictwa została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenach, na których znajdują się tereny górnicze i obszary górnicze,
- na terenach udokumentowanych złóż kopalin,

na terenie PE – tereny eksploatacji piasków kwarcowych, wyznaczonym w zmianie mpzp gminy Śniadowo (uchwała nr XXIII/92/96).

12) SO- STREFA OTWARTA

Tereny	1-7 SO	8-12 SO
Profil podstawowy:	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych	
Profil dodatkowy:	teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej	teren zieleni urządzonej

Strefa otwarta została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenach, na których znajdują się: lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione,
- na terenach, na których znajdują się: rzeki, zbiorniki wodne, rowy melioracyjne,
- na terenach, na których znajdują się: grunty orne, sady, pastwiska, łąki,
- na terenach, na których znajdują się: drogi niższych klas, tereny niezabudowane, nieużytki.
- na terenach RZ, R, ZL, ZL/TL, W, WP, WZ, N, KDW, wyznaczonych w mpzp odcinka trasy linii elektroenergetycznej 400 kV Narew-Ostrołęka,
- na terenie R – teren upraw polowych bez prawa zabudowy wyznaczonym w mpzp części wsi Stare Ratowo (uchwała nr XXII/50/95),
- na terenach W – teren wód otwartych i RZ – teren użytków zielonych, wyznaczonych w zmianie mpzp gminy Śniadowo dotyczącej obszaru położonego we wsi Stare Szablę
- na terenie RL – teren zieleni leśnej, wyznaczonym w zmianie mpzp gminy Śniadowo (uchwała nr XXIII/92/96).

13) SK – STREFA KOMUNIKACYJNA

Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych

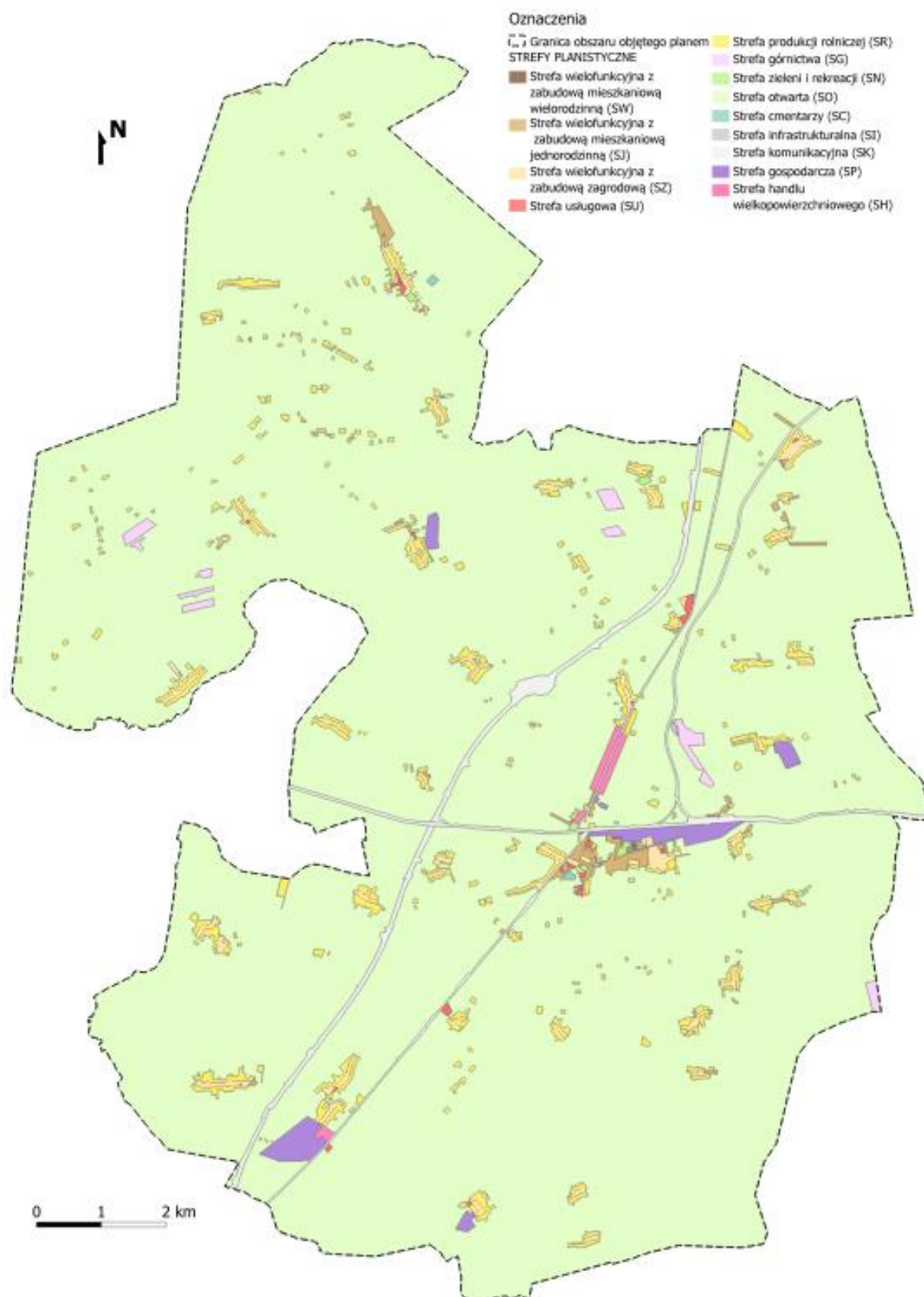
Profil dodatkowy: teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód

Strefa komunikacyjna została wyznaczona w następujący sposób:

- na terenie drogi ekspresowej S61 (Ostrów Mazowiecka – Budzisko),
- na terenie drogi wojewódzkiej nr 677 (Ostrów Mazowiecka – Śniadowo – Łomża),
- na terenie kolejowym – linia kolejowa nr 36 relacji Ostrołęka – Łapy oraz linia kolejowa nr 49 relacji Śniadowo – Łomża.

Ryc. 1 Strefy planistyczne na obszarze gminy Śniadowo

POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego

Kierunki rozwoju przestrzennego w skali regionalnej określone są w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego z 2017 roku, w którym gmina Śniadowo leży na terenach wiejskich, natomiast sama miejscowość została określona jako ośrodek gminny z ponad standardową funkcją aktywności gospodarczej (przemysł materiałów budowlanych).

Do głównych celów polityki przestrzennej województwa zaliczono między innymi:

Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego,

Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego, poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej,

Cel 4. Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów,

Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz zdolności obronnych i ochronnych.

W odniesieniu do terenu gminy Śniadowo oraz jej okolic można znaleźć następujące zapisy dotyczące:

1. Transportu

- Modernizacja i przywrócenie ruchu na linii kolejowej nr 49 Łomża – Śniadowo,
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 39 odc. Łapy – Śniadowo – granica województwa,
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 677 Łomża – Śniadowo,

2. Struktury funkcjonalnej sieci osadniczej obszarów wiejskich

- Uwzględnienie w gminnych dokumentach strategicznych wsparcia potencjału ponadlokalnej funkcji ośrodka aktywności gospodarczej (przemysł materiałów budowlanych) jakim jest Śniadowo.

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla obszaru gminy Śniadowo na potrzeby planu ogólnego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, KANON Sp. z o.o. 2024

- *Obszary pełniące funkcje przyrodnicze*

Południowy, wschodni i zachodni obszar przygraniczny gminy znajduje się w obszarze korytarzy ekologicznych: Dolina rzeki Ruż GKPN-C-5B oraz Czerwony Bór GKPN-C-5A..

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody na obszarze gminy Śniadowo nie występują formy ochrony przyrody w niej wymienione. Natomiast od wschodniej strony teren gminy graniczy z obszarem Natura 2000 Czerwony Bór, położonym na terenie Gminy Zambrów.

Tereny predysponowane do pełnienia funkcji przyrodniczych na obszarze gminy Śniadowo to obszary takie jak lasy i doliny rzeczne, które powinny pełnić wyłącznie funkcje przyrodnicze oraz tereny wyznaczone jako korytarze ekologiczne. Inne tereny otwarte ze znacznym udziałem roślinności, zadrzewień, zieleń urządzone, predysponowane są do pełnienia funkcji wspomagającej podstawowy system przyrodniczy i powinny cechować się zachowaniem wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej, w tym zagospodarowaniem roślinnością o rozbudowanej strukturze, a zwłaszcza drzewami i krzewami.

- *Ograniczenia wynikające z położenia w obrębie GZWP*

Brak ograniczeń na terenie gminy Śniadowo wynikających z położenia w obrębie GZWP.

- *Ograniczenia wynikające z występowania złóż kopalin*

Zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska w planie ogólnym gminy wymagane jest uwzględnienie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb ich eksploatacji. Zgodnie z przepisami prawa złoża kopalin podlegają ochronie, a eksploatację złóż prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny.

Na terenie gminy Śniadowo znajdują się udokumentowane złoża kopalin tj. piaski i żwiry, piaski kwarcowe, które są zlokalizowane głównie w północnej części obszaru. Liczba udokumentowanych złóż na obszarze gminy to 15. Zlokalizowanych jest 9 terenów górniczych o rodzaju kopalin: piaski i żwiry głównie w północnej części gminy Śniadowo.

- *Ograniczenia wynikające z występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego*

Na obszarze gminy Śniadowo nie występują tereny szczególnego zagrożenia powodziowego, na których zagrożenie wynosi 10% (raz na 10 lat) oraz zagrożenie wynosi 1% (raz na 100 lat).

- *Ograniczenia wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych*

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska konieczność zapobiegania masowym ruchom ziemi uwzględniana jest już na etapie planowania przestrzennego. Przepisy te nakładają obowiązek uwzględnienia potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom na etapie planu ogólnego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Osuwiska stanowią istotne niebezpieczeństwo i ograniczenie dla zabudowy. Osuwiska aktywne powinny zostać wyłączone spod zabudowy, natomiast nieaktywne – dopuszczone do zabudowy po odpowiednich badaniach geotechnicznych.

Na obszarze gminy Śniadowo nie zidentyfikowano osuwisk ani terenów zagrożonych osunięciami ziemi według PIG-PIB.

- *Ograniczenia wynikające z występowania gleb chronionych*

W granicach gminy Śniadowo znajdują się grunty klas bonitacyjnych III, które są chronione na podstawie zapisów z ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Są one zaliczane do wysokich klas bonitacyjnych i zlokalizowane są głównie w zachodniej części obszaru. Występują m.in. na terenie wsi Szczepankowo, Uśnik, Zalesie-Wypychy, Jakać Młoda. Zgodnie z ustawą, w przypadku

lokalizacji inwestycji na tych terenach należy uzyskać od odpowiedniego organu zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

- Ograniczenia wynikające z występowania gruntów leśnych

W granicach gminy Śniadowo występują duże skupiska gruntów leśnych. Grunty leśne podlegają ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych i w przypadku lokalizacji inwestycji na tych terenach (na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) należy uzyskać od odpowiedniego organu zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

- Ograniczenia wynikające z niekorzystnych warunków budowlanych

Gmina Śniadowo charakteryzuje się łagodną rzeźbą terenu oraz niewielkimi nachyleniami obszaru przez co warunki budowlane pod względem rzeźby terenu są dobre. Obszary wzdłuż cieków wodnych charakteryzują się występowaniem słabonośnych gruntów organicznych a w niektórych dolinach rzecznych mogą występować pojedyncze wydmy i piaski luźne. W lokalnych obniżeniach mogą znajdować się nieprzepuszczalne podłoże z glin zwałowych mogą tworzyć się zastoiska wody, a z czasem gleby organiczne, jak i torfy. Gleby organiczne charakteryzują się małą spoistością i nie nadają się do posadowienia budynków.

- Ograniczenia wynikające z ochrony przyrody

Na obszarze gminy Śniadowo nie występują formy ochrony przyrody przez co ograniczenia wynikające z ochrony przyrody nie występują na terenie gminy.

2.2. DOKUMENTY STANOWIĄCE PODSTAWĘ DO SPORZĄDZANIA PROJEKTU PLANU

Przystąpienie do sporządzania planu ogólnego gminy Śniadowo podyktowane jest zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która weszła w życie 24 września 2023 r.. Zgodnie z tą zmianą 1 stycznia 2026 r. z mocy ustawy utraci moc studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ustawa wprowadza w jego miejsce nowy akt planowania przestrzennego w postaci planu ogólnego. Plan będzie określał podział obszaru gminy na strefy planistyczne oraz wskazał gminne standardy urbanistyczne, w których szczegółowo zostaną określone profile funkcjonalne stref oraz wskaźniki urbanistyczne. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, stanowiącym podstawę do sporządzania planów miejscowych oraz wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 46 oraz art. 51 ustawy. Na podstawie art. 46 ust. 1 pkt. 1 ustawy w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu: uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko; poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy; zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko oraz bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Rada gminy Śniadowo w dniu 28 czerwca 2024 roku przyjęła uchwałę Nr III.19.2024 w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego gminy Śniadowo zgodnie z którą wyznaczyła następujące strefy planistyczne.

2.3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO PLANU

Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu planu ogólnego na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sporządzenie planu ogólnego gminy ma na celu przede wszystkim w oparciu o istniejące uwarunkowania, określenie:

- stref planistycznych,
- gminnych standardów urbanistycznych,

oraz dodatkowo określenie:

- obszarów uzupełnienia zabudowy,
- obszary zabudowy śródmiejskiej.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie planu ogólnego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
6. Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.
7. Datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

2.4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W PROJEKCIE PLANU

Projekt planu ogólnego jest powiązany z zapisami programów i planów takich jak:

- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Podlaskiego
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podlaskiego do 2030 roku
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu łomżyńskiego na lata 2017- 2020 z perspektywą na lata 2021-2024 r.

3. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA

3.1. CHARAKTERYSTYKA I STAN ELEMENTÓW ABIOTYCZNYCH ŚRODOWISKA

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Śniadowo położona jest w województwie podlaskim, powiecie łomżyńskim. Siedzibą władz gminy jest wieś Śniadowo. Gmina znajduje się w południowej części powiatu i graniczy z pozostałymi gminami w powiecie – gminą Miastkowo oraz gminą Łomża. We wschodniej części graniczy także z gminami Zambrów i Szumowo wchodzącymi w skład powiatu zambrowskiego, a w zachodniej i południowej części z gminami Troszyn, Czerwin (powiat ostrołęcki) i Stary Lubotyń (powiat ostrowski) położonymi na terenie województwa mazowieckiego.

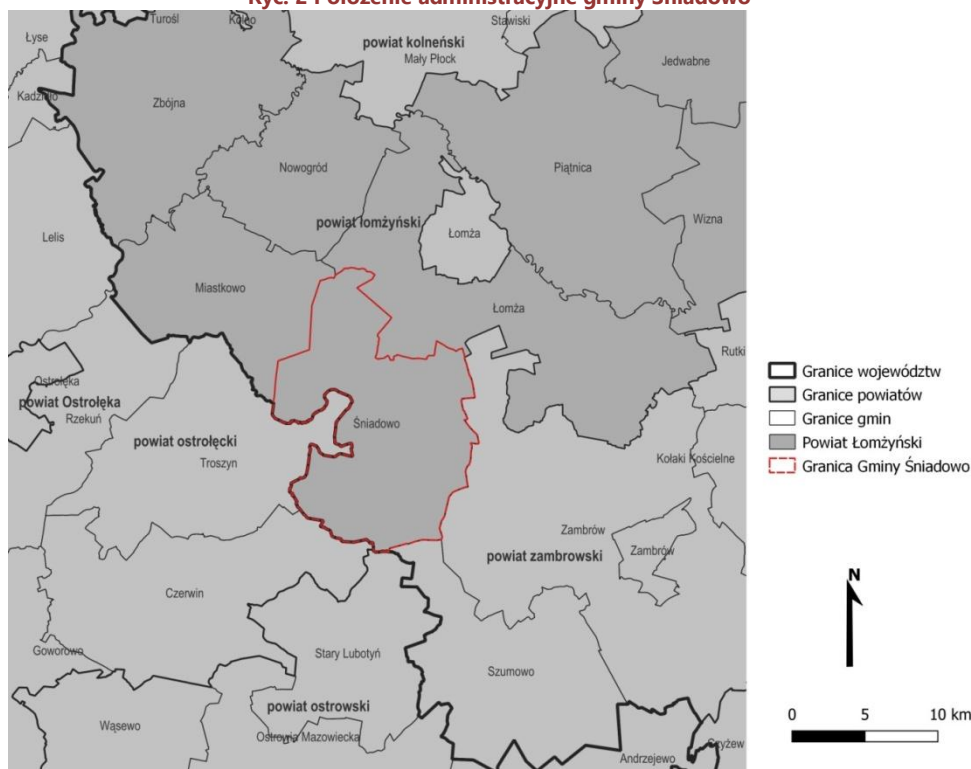
Według prowadzonych statystyk przez gminę Śniadowo, cały obszar gminy zamieszkuje łącznie 5 031 ludzi. Są to dane z 31 grudnia 2023 roku. Biorąc pod uwagę informacje z poprzednich lat, liczba mieszkańców stale maleje.

Powierzchnia całkowita gminy wynosi ok. 163 km². Gęstość zaludnienia dla całej gminy wynosi zatem ok. 31 os/ km².

Według podziału fizyczno-geograficznego stworzonego przez Kondrackiego gmina Śniadowo położona jest w makroregionie Niziny Północnomazowieckiej. Cały obszar administracyjny gminy znajduje się w obrębie jednego mezoregionu – Międzyrzecz Łomżyńskiego.

Ryc. 2 Położenie administracyjne gminy Śniadowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDOT10k oraz Państwowego Rejestru Granic <https://mapy.geoportal.gov.pl>

Przez teren gminy przebiegają: droga ekspresowa S61 (Ostrów Mazowiecka – Budzisko granica państwa z Litwą) oraz droga wojewódzka nr 677 (Łomża – Ostrów Mazowiecka).

GEOMORFOLOGIA I RZEŻBA TERENU

Rzeźba terenu jest nieznacznie zróżnicowana. Przeważają płaskie bądź lekko faliste przestrzenie. Miejscami występują pagórkowate formy oraz obniżenia terenu. Najniżej położone są fragmenty we wschodniej części gminy – Dolina rzeki Ruż (na wysokości około 100 m n.p.m.), najwyższe położone obszary znajdują się w zachodniej części gminy w okolicach miejscowości Zagaje, znajdują się na wysokości około 170 m n. p. m.

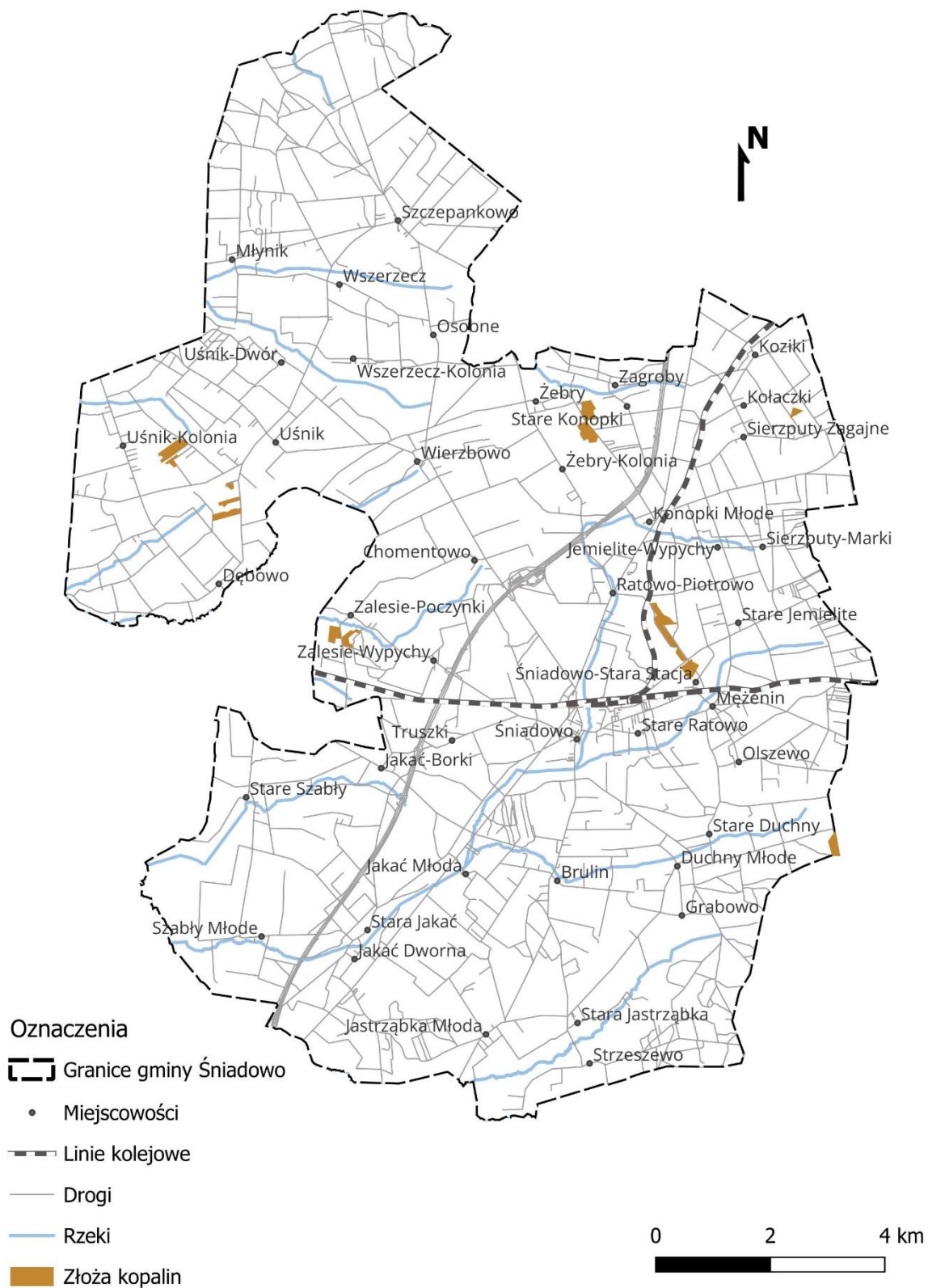
Na terenie gminy Śniadowo, liczne miejscowości występują na obszarach gruntów piaszczysto-żwirowych akumulacji wodnolodowcowej i lodowcowej o nachyleniu do zboczy powyżej 3% oraz na terenach piaszczysto-żwirowych akumulacji wodnolodowcowej i lodowcowej o nachyleniu zboczy od 0 do 3%. Ponadto w granicach gminy znajdują się również obszary gruntów piaszczysto-madowych tarasów niższych (powyżej 4-6 m), obszary glin zwałowych o nachyleniu zboczy 0-3%, obszary glin zwałowych wysoczyzn morenowych o nachyleniu zboczy powyżej 3%, obszary gruntów żwirowo- kamienistych moreny czołowej oraz najcenniejsze i najmniej predysponowane do zabudowy - grunty torfów i bagien.

SUROWCE MINERALNE

Na obszarze gminy Śniadowo znajdują się udokumentowane złoża kopalin tj. piaski i żwiry, piaski kwarcowe położone głównie w północnej i centralnej części obszaru gminy.

Ryc. 3 Obszar występowania złóż kopalin na terenie gminy Śniadowo

Opracowanie własne na podstawie danych CBDG

GLEBY

W gminie zdecydowanie przeważają gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, dominujące w części wysoczyznowej, utworzone głównie na piaskach oraz glinach polodowcowych. Glebom tym towarzyszą najczęściej gleby bielcowe i płowe, gleby brunatne właściwe oraz czarne ziemie właściwe. Ponadto, w rozproszeniu na obszarze gminy występują również gleby murszowo-mineralne i murszowate oraz czarne ziemie zdegradowane. Na terenach położonych w bliskim otoczeniu dolin rzecznych oraz mniejszych cieków wyróżnia się występowanie gleb mułowo-torfowych oraz torfowo-mułowych, a także gleb torfowych lub murszowych. Lokalnie występują również gleby opadowo-glejowe lub brunatno-glejowe.

Mapa glebowo rolnicza to mapa, która przedstawia głównie kompleksy przydatności rolniczej gleb. Kompleksem rolniczym nazywa się jednostkę grupującą gleby o podobnych właściwościach, które mogą być użytkowane w taki sam lub zbliżony sposób. Na przydatność rolniczą gleb wpływ ma charakter i właściwości gleby, jej warunki klimatyczne, sytuacja geomorfologiczna (położenie w rzeźbie terenu), układ stosunków wilgotnościowych oraz przydatność lub nieprzydatność pod użytki rolne. Na mapie glebowo rolniczej zawarte są informacje o kompleksie rolniczej przydatności gleb, typ i podtypy gleb, rodzaje gleb, gatunki gleb i skład granulometryczny. Wyróżnia się 14 kompleksów rolniczej przydatności gleb (1 -14) oraz 3 kompleksy użytków zielonych (1z - 3z). Najbardziej wartościowe są kompleksy 1- 3 ze względu na najlepsze warunki do rozwoju i prowadzenia produkcji rolniczej. Mapy te często nie pokazują aktualnego użytkowania gruntu ze względu na rzadkie aktualizowanie danych.

Na terenach gminy Śniadowo występują kompleksy przydatności rolniczej gleb 1-9 oraz kompleksy użytków zielonych 1z, 2z i 3z.

Największą powierzchnię w gminie Śniadowo zajmują kompleksy 4 – żytni bardzo dobry oraz 2 – pszenney dobry. Są zlokalizowane w centralnej oraz północnej części gminy.

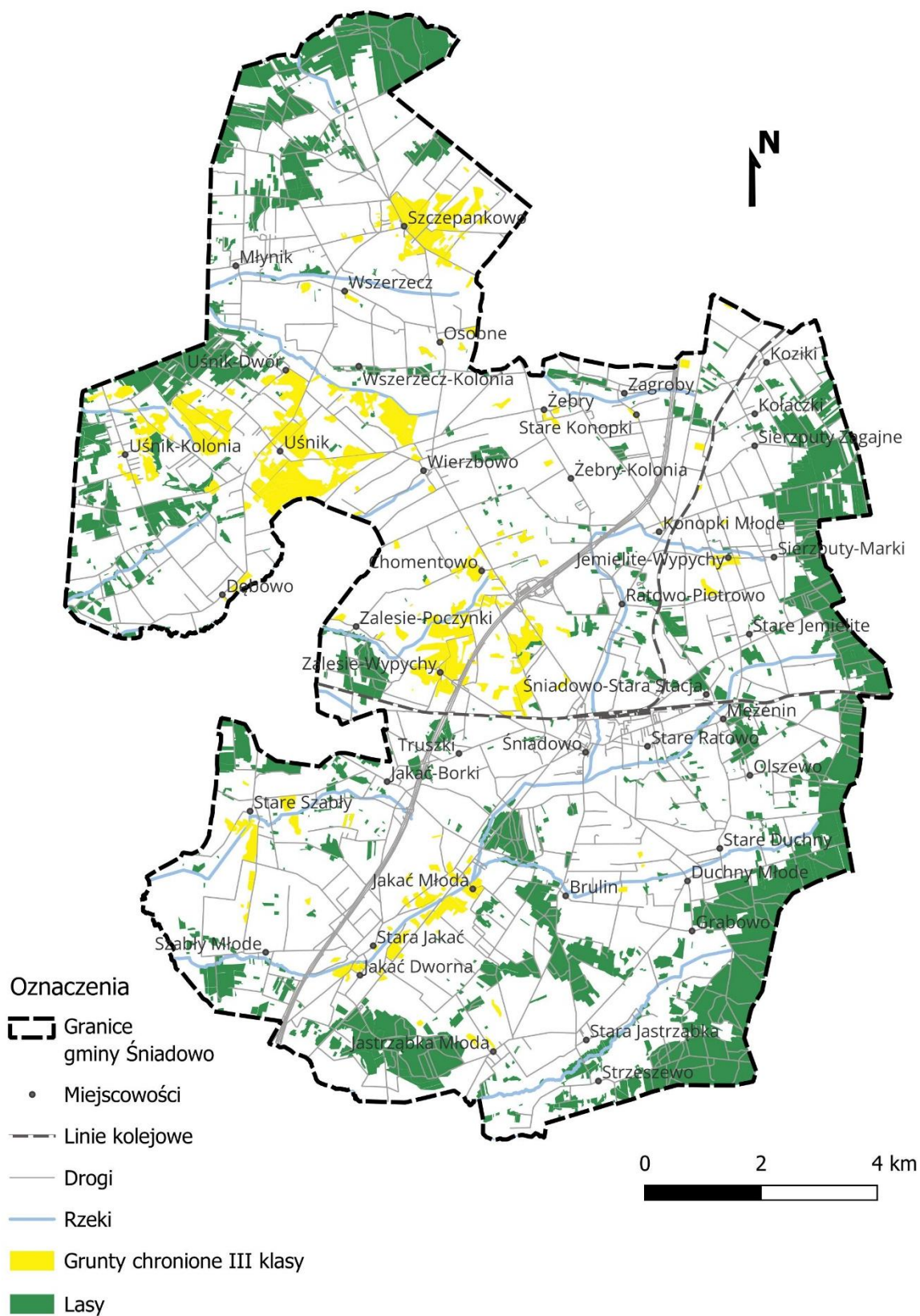
Kompleks 4 – żytni bardzo dobry obejmuje najlepsze gleby lekkie wytworzone przeważnie z piasków gliniastych mocnych całkowitych, piasków gliniastych mocnych i lekkich zalegających na utworach zwięźlejszych. Do tego kompleksu zaliczane są gleby IIIa, IIIb i IVa klasy bonitacyjnej. Najczęściej uprawia się żyto i ziemniaki.

Następnie najliczniejsze są gleby kompleksu 6 – żytni słaby oraz 7 – żytni bardzo słaby. Kompleksy te obejmuje gleby, które są nadmiernie przepuszczalne i mają słabą zdolność zatrzymywania wody. Są to gleby ubogie w składniki pokarmowe. Niewykorzystywane przez rośliny składniki są bardzo szybko wymywane z gleby. Do tego kompleksu zaliczane są gleby IVb i V klasy bonitacyjnej. Dobór roślin dla tych gleb jest ograniczony i głównie uprawia się żyto, ziemniaki, seradellę i łubin.

W granicach gminy znajdują się grunty klas bonitacyjnych III, które są chronione na podstawie zapisów z ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ryc. 4 Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas chronionych oraz grunty leśne na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gruntów

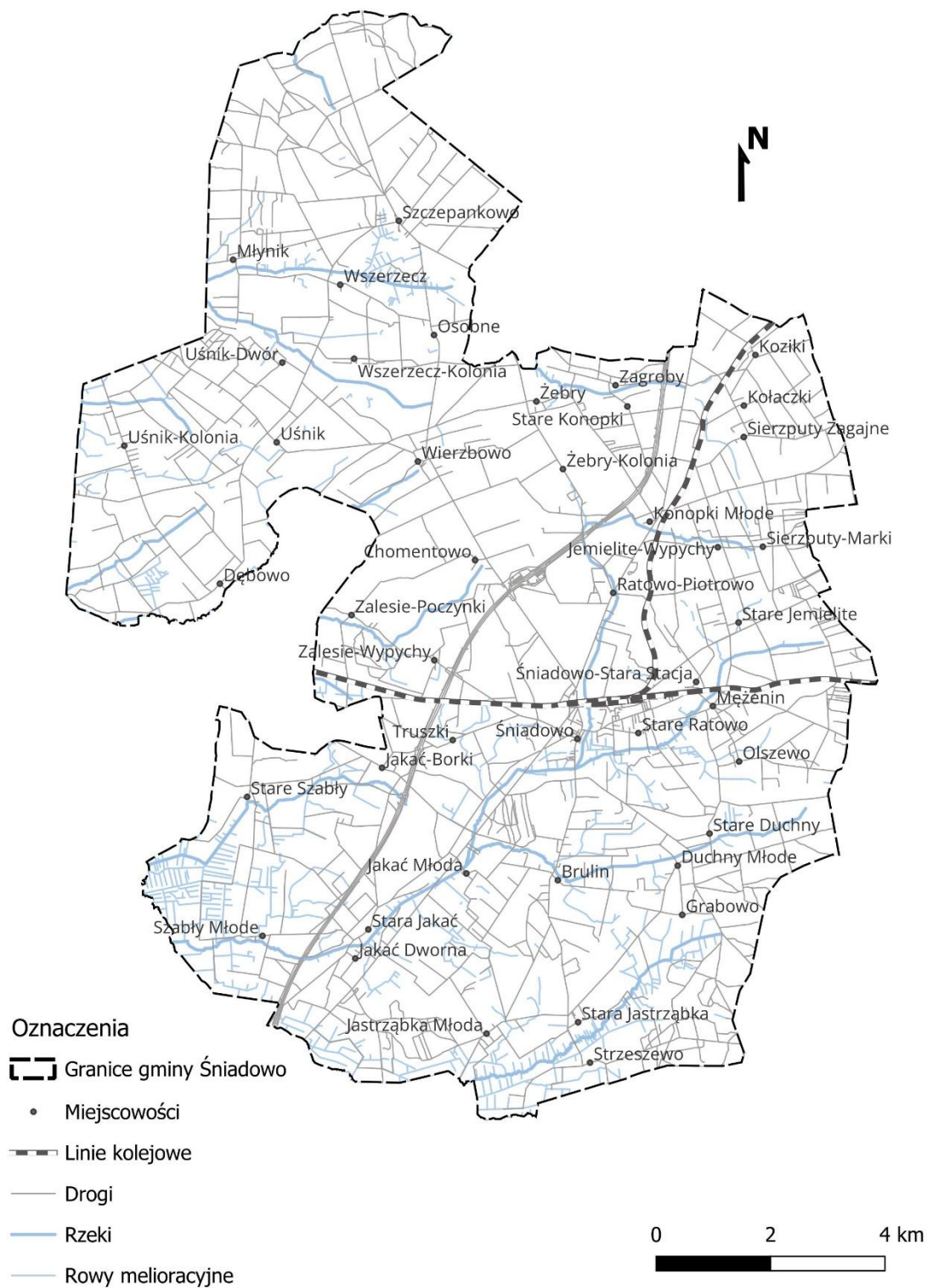
WODY POWIERZCHNIOWE

Obszar gminy znajduje się całkowicie w regionie wodnym Narwi, dorzeczu Wisły, w którym cieki wodne stanowią jej lewostronne dopływy. Sieć wodną gminy tworzą małe rzeki i strumienie. Trzy z nich mają swoje źródła na terenie gminy są to Łomżyczka (płn. część gminy) – dopływ Narwi, oraz Jakać i Jastrząbka (płd. część gminy) – dopływy rzeki Ruż. Sieć rowów melioracyjnych jest słabo rozwinięta, występuje głównie w południowej części gminy, na terenach wzdłuż rzek.

Rzeki przepływające przez gminę są ciekami wodnymi o małym przepływie, źródła większości z nich znajdują się na terenie gminy, a ukształtowanie terenu sprawia że na terenie gminy Śniadowo nie zidentyfikowano terenów zagrożonych powodzią lub podtopieniami.

Ryc. 5 Wody powierzchniowe w gminy Śniadowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDOT10k

WODY GRUNTOWE I PODZIEMNE

Cały obszar gminy znajduje się na terenie nieudokumentowanego paleogeńsko-neogeńskiego GZWP nr 215 „Subniecka Warszawska”. W obecnie dostępnych źródłach brak jest na jego temat więcej informacji.

Cały obszar opracowania znajduje się JCWPd nr 51. Według danych na rok 2018 zasoby dostępne do zagospodarowania dla całej jednostki wynoszą równo 110290.59 tys. m³/rok. W porównaniu z innymi JCWPd znajdującymi się w pobliżu jest ona średniozasobna. Obszar gminy nie jest zagrożony na presję oddziaływującą na stan wód podziemnych.

Gminę Śniadowo zaopatrują w wodę dwa piętra wodonośne – czwartorzędowe oraz trzeciorzędowe. Większość wód podziemnych w głównym użytkowym poziomie wodonośnym na terenie gminy wykazuje ogólnie średnią jakość. Woda wymaga prostego uzdatnienia ze względu a podwyższoną zawartość żelaza i manganu. Lepsze jakościowo wody podziemne, które nie wymagają uzdatniania, występują w centralnej części gminy.

W głównym użytkowym poziomie wodonośnym wody podziemne przemieszczają się głównie w kierunku zachodnim wraz ze zmniejszającą się wysokością hydroizohips.

W gminie Śniadowo wydajność potencjalna studni wierconej jest zróżnicowana. Najmniejsze wartości (0-30 m³/h) obserwuje się na niewielkim zachodnim fragmencie gminy. Bardziej wydajne (30 – 50 m³/h) są obszary w rejonie południowo zachodnim. Studnie o wydajności 50 – 70 m³/h obejmują znaczny obszar gminy. Najwyższą wydajność (powyżej 70 m³/h) wykazują obszary w północnej części gminy.

POWIETRZE

Na stan powietrza atmosferycznego w województwie podlaskim, w tym i w Gminie Śniadowo wpływa głównie emisja powierzchniowa i liniowa. Sektor komunalno-bytowy w głównej mierze odpowiedzialny jest za podwyższone stężenia pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w sezonie zimowym. Stosowanie w gospodarstwach domowych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw, a także odpadów komunalnych są głównym powodem tzw. niskiej emisji.

Komunikacja wpływa na całoroczny poziom NO_x, pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu. Szczególnie duże stężenia tych zanieczyszczeń występują na skrzyżowaniach oraz drogach o dużym natężeniu ruchu, biegnących przez obszary położone w zwartej zabudowie. Przyczyną zwiększonej emisji ze źródeł komunikacyjnych jest zły stan techniczny pojazdów, nieprawidłowa ich eksploatacja oraz korki uliczne. Wśród największych zakładów emitujących substancje do powietrza w województwie w dalszym ciągu pozostają zakłady energetyczne i ciepłownicze oraz zakłady przemysłowe wymagające znacznych ilości energii do procesów technologicznych.

Wymierną ocenę jakości stanu powietrza można przeprowadzić w oparciu o dane monitoringu prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, który każdego roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref. Analizowany obszar znajduje się w granicach strefy podlaskiej, z kodem strefy PL2002, z tego względu przedstawiono wyniki klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla całej strefy.

Tabela 1 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5})

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
		SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	C d	Ni	B(a)P	O ₃
aglomeracja białostocka	PL2001	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	A ¹
strefa podlaska	PL2002	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	A ¹

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

Źródło: Opracowanie na podstawie Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ Białystok 2024

WARUNKI KLIMATYCZNE

Według podziału na regiony klimatyczne Polski (23), teren gminy Śniadowo znajduje się w na granicy regionów mazowiecko–podlaskiego i mazursko-białostockiego. Klimat tej części kraju charakteryzuje:

- średnia roczna temperatura powietrza 7,0°C,
- roczna suma opadów – około 550 mm.

Średnia liczba dni ze średnią temperaturą dobową poniżej 0oC (czyli czas trwania termicznej zimy) wynosi 85-90 dni a pokrywa śnieżna utrzymuje się przez okres 80-90 dni Okres wegetacyjny trwa 210 - 220 dni.

KLIMAT AKUSTYCZNY I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Źródłem hałasu w gminie Śniadowo jest w szczególności ruch pojazdów, w szczególności w miejscowości Śniadowo, gdzie ze względu na przebieg drogi wojewódzkiej nr 677, ruch uliczny jest większy, jak również wzdłuż trasy drogi ekspresowej nr 61. Odnotowuje się rosnące natężenie komunikacji samochodowej.

Na terenie gminy Śniadowo w ostatnich latach nie były prowadzone pomiary hałasu drogowego w ramach monitoringu środowiska przez GIOŚ.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego na obszarze opracowania mogą być przede wszystkim napowietrzne linie elektroenergetyczne – przebiegające w granicach gminy linie najwyższego napięcia (400 kV) oraz, w mniejszym stopniu, linie średniego i niskiego napięcia. Wpływ mogą również mieć stacje GSM. Na terytorium gminy znajduje się ich kilka.

W wyniku przeprowadzonych pomiarów w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku (wartość wskaźnika WM_E w żadnym z punktów nie przekroczyła wartości 1. Średni poziom pól elektromagnetycznych na terenie województwa podlaskiego, wyznaczony na podstawie wszystkich pomiarów wykonanych w 2023 roku, wynosi 0,57 V/m. Średnia natężenia PEM w stałej sieci monitoringu wynosi 0,69 V/m, w monitoringu badawczym 0,4 V/m. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych nie przekraczają dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 2019r. w sprawie dopuszczalnych poziomów elektromagnetycznych w środowisku.

3.2. CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW BIOTYCZNYCH ŚRODOWISKA

FLORA

Na obszarze opracowania – gminie Śniadowo występują następująca roślinność potencjalna: zbiorowiska łąkowe niżowe: Olsy środkowoeuropejskie (łac. Carici elongatae-Alnetum) oraz 05 Niżowe łągi jesionowo- olszowe (łac. Fraxino-Alnetum (Circae-Alnetum)), zbiorowiska grądów subkontynentalnych: grądy subkontynentalne, odmiana środkowopolska, seria uboga (łac. Tilio- Carpinetum, cent.Pol., poor) oraz 21 Grąd subkontynentalny, odmiana środkowopolska, seria żyzna (łac. Tilio-Carpinetum cent.Pol., rich) oraz, Kontynentalne bory mieszane sosnowo- dębowe (łac. Pino-Quercetum) i Kontynentalny bór sosnowy, odmiana sarmacka (łac. Peucedano-Pinetum).

FAUNA

Na terenie gminy Śniadowo krzyżują się różne ekosystemy i występują strefy ekotonowe pomiędzy: lasami a łąkami, lasami a polami uprawnymi czy terenami podmokłymi. Są to obszary o dużym potencjale do występowania różnorodnych gatunków zwierząt. Wyższe wskaźniki bioróżnorodności biologicznej występują głównie na terenach zajętych przez kompleksy leśne, na obszarach zabagnionych i podmokłych oraz w bliskim otoczeniu dolin rzecznych. Na terenach leśnych mogą występować: łosie, sarny, dziki, lisy, borsuki, kuny leśne, łasice, tchórze, jenoty oraz drobne ssaki, taki jak: jeże, myszy polne i leśne czy krety. Na obszarach podmokłych, w pobliżu wód mogą występować gatunki takie, jak: bocian biały, kaczka zwyczajna, żuraw szary, bóbr, jaszczurka oraz różne żaby. Na terenie powiatu łomżyńskiego zidentyfikowano również występowanie gatunków takich, jak: borsuk, orzesznica, wydra, koszatka, nietoperz, żaba śmieszka, kumak nizinny, ropucha szara, ropucha zielona, żaba trawna, żaba moczarowa, rzekotka i traszka zwyczajna. W wodach powiatu występują ryby z rodzin karpiowatych, łososiowatych, okoniowatych, piskorzowatych, minogowatych, szczupakowatych, sumowatych, dorszowatych, węgorzowatych i głowaczowatych.

W przeważającej części obszar gminy Śniadowo stanowią pola uprawne, w mniejszej części zabudowa mieszkalna. Z tego względu w gminie występują w dużej ilości gatunki charakterystyczne dla terenów zantropizowanych oraz użytkowanych rolniczo. W gminie spotkać można przede wszystkim ptactwo pospolite, gryzonie, zwierzęta domowe oraz zwierzęta gospodarskie: konie, krowy, świnie czy kury.

FORMY OCHRONY PRZYRODY

W granicach objętych projektem planu nie występują formy ochrony przyrody.

WALORY KRAJOBRAZOWE I KULTUROWE

Do najcenniejszych obiektów reprezentujących znaczące walory historyczne i kulturowe należą zabytki wpisane do rejestru zabytków. Z terenu gminy Śniadowo ujęto w nim następujące obiekty:

Szczepankowo

- kościół par. p.w. św. Wojciecha, XVI, nr rej.: 38 z 5.02.1971
- cmentarz rzym.-kat., nr rej.: 302 z 11.06.1987
- dwór, 1825, nr rej.: 466 z 30.12.1991
- kaplica grobowa rodziny Grabowskich, mur., nr rej.: A-661 z 11.07.2024

Śniadowo

- kościół par. p.w. Wniebowzięcia NMP, 1906-1912, nr rej.: 99 z 24.04.1981
- nagrobki o charakterze zabytkowym i starodrzew na cmentarzu rzym.-kat., 1855-1939, nr rej.: 345 z 21.12.1987.

Jedynym stanowiskiem archeologicznym na terenie gminy ujętym w rejestrze zabytków jest pozostałość cmentarzyska kurhanowego we wsi Uśnik –Kolonia, składające się z 6 -10 gockich kurhanów z III wieku n.e. Są to pozostałości tzw. kultury wielbarskiej, łączonej z wędrownym plemieniem Gotów, ludu pochodzenia skandynawskiego. Prowadzone były tam badania archeologiczne, w czasie których znaleziono fragmenty ceramiki z niespotykanym jeszcze nigdzie ornamentem, ozdoby kobiece i naczynia codziennego użytku. Kurhany zostały częściowo zniwelowane. Cmentarzysko dawniej miejscowi nazywali „Goruszki”.

3.3. STAN ZASOBÓW I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA

OCENA STANU OCHRONY I UŻYTKOWANIA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH, W TYM BIORÓŻNORODNOŚĆ

Krajobraz Gminy Śniadowo nie jest mocno różnorodny pod względem gatunkowym. W gminie przeważają krajobrazy rolnicze i leśne i związane z nimi zbiorowiska roślinności. Głównymi typami lasów są bór świeży, mieszany i suchy czyli ubogie lub średnio żyzne siedliska nie będące przedmiotem ochrony obecnie ani w perspektywie czasu. Na terenie objętym opracowaniem dominują zbiorowiska antropogeniczne. W całej gminie nie występują formy ochrony przyrody.

Obniżanie walorów krajobrazowych w gminie Śniadowo powoduje:

- występowanie sieci linii elektroenergetycznych, w tym linii najwyższego napięcia,
- nieuzasadnione ekonomicznie, rozpraszanie sieci osadniczej (jest to powiązane również z niewłaściwym użytkowaniem zasobów przestrzennych),
- wprowadzanie pól uprawnych głębiej w kompleksy leśne i otuliny cieków wodnych,
- realizacja obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej, lub brak realizacji działań konserwacyjno-restauratorskich w związku z istniejącymi zabytkami w gminie,
- wycinki drzew masowo, bez tworzenia estetycznej granicy lasu co powoduje schodkowe wycinki i nienaturalną, ostrą granicę lasu bez obszaru buforowego,
- liczne, powstające szczególnie w zagłębieniach terenowych, „dzikie wysypiska śmieci”.

Do obniżenia walorów krajobrazowych i przyrodniczych przyczynia się również degradacja pozostałych komponentów środowiska, zwłaszcza zanieczyszczenie wód i powietrza oraz zubożenie naturalnej szaty roślinnej.

Dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie obszaru jest w większości zgodne z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi. Przeważająca część gminy nadal wykorzystywana jest rolniczo - jako grunty orne, łąki, pastwiska, sady. W miejscowościach widoczne jest uzupełnianie miejsc między istniejącą już zabudową nowymi budynkami mieszkalnymi (zabudowa jednorodzinna) lub usługowymi (np. z materiałami budowlanymi). Jednocześnie w miejscowościach występują budynki w stanie złym, wymagające remontu i odnowienia. Miejscowo można zauważyć tendencje do zamiany terenów rolnych

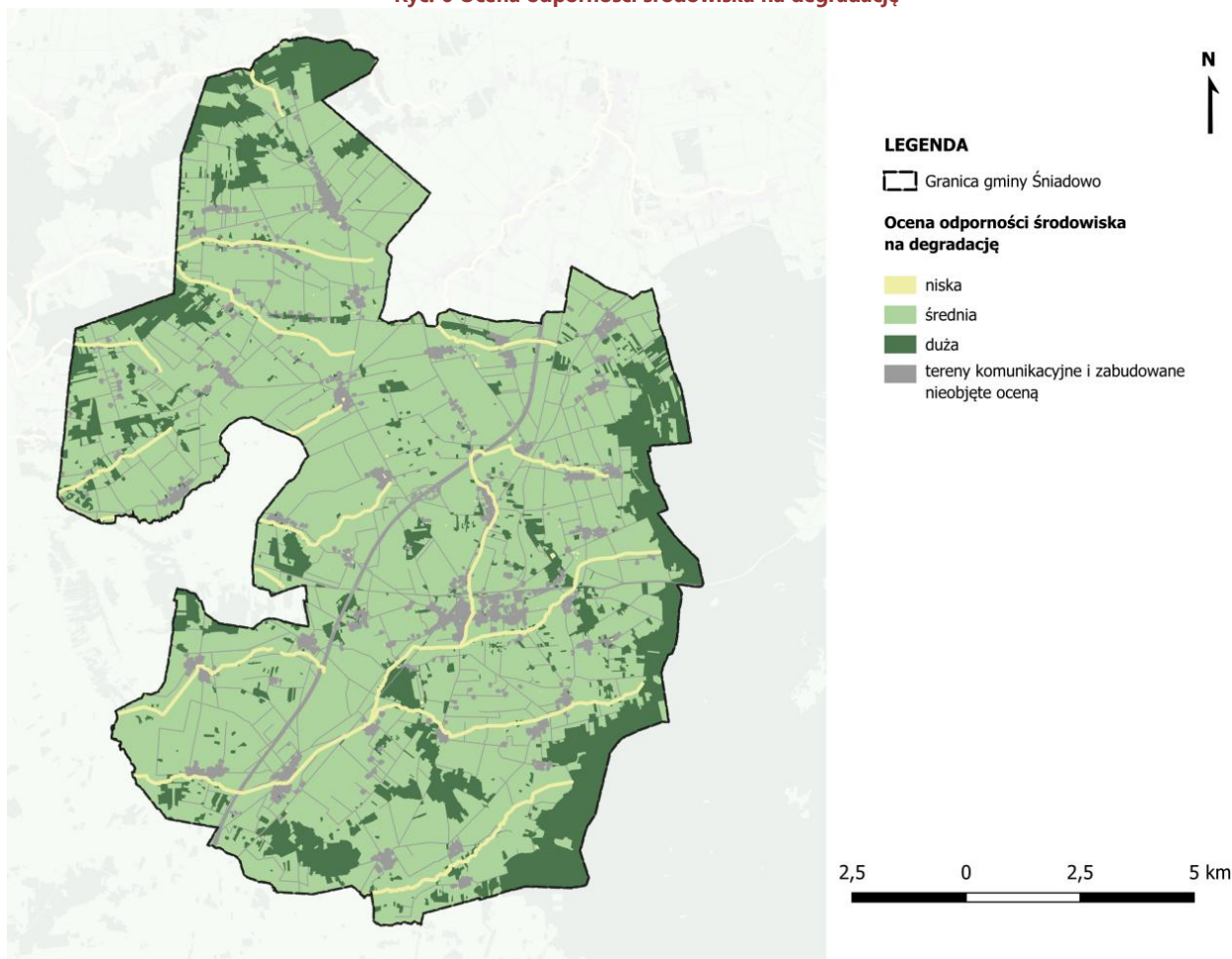

na składy lub pod niewielkie farmy fotowoltaiczne. Zaobserwowano również obecność paneli fotowoltaicznych w drobniejszych miejscowościach co sugeruje stopniową możliwość poprawy jakości powietrza w okresie grzewczym.

Dokumenty obowiązujące (lub projekty) w gminie Śniadowo, które mają na celu ochronę zasobów przestrzennych, walorów przyrodniczych i krajobrazowych wraz z poprawą ich stanu to:

- Program ochrony środowiska dla Gminy Śniadowo na lata 2023-2026, z perspektywą na lata 2027-2030
- Strategia Rozwoju Gminy Śniadowo na lata 2022-2030
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Śniadowo na lata 2022-2030
- Program Rewitalizacji Gminy Śniadowo na lata 2017-2027
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Śniadowo na lata 2020-2032.

Ryc. 6 Ocena odporności środowiska na degradację

Źródło: opracowanie własne

OCENA ZAGROZEŃ ŚRODOWISKA I MOŻLIWOŚCI ICH OGRANICZEŃ

Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, które można postrzegać jako dynamicznie powiązany układ komponentów, w dużej mierze zależy od działalności człowieka. Ta działalność wpływa na zachowanie systemu na różne sposoby. Środowiska o wyższej wrażliwości na określone bodźce są mniej odporne na zmiany (Kistowski 2006). W wyniku działalności człowieka środowisko przyrodnicze jest ciągle narażone na degradację.

Skutki działań człowieka w środowisku można klasyfikować (Richling, Solon 1996) ze względu na:

- ich zasięg przestrzenny (punktowy, liniowy i powierzchniowy),
- czas ich trwania (długo- i krótkoterminowe),
- częstotliwość (powtarzalne, ciągłe, cykliczne, zanikające),
- skalę (lokalne, regionalne, globalne),
- charakter (skumulowane, synergiczne, przypadkowe, odwracalne lub nieodwracalne),
- skutki dotyczące zasobów nieodnawialnych.

Działalność człowieka w środowisku najczęściej niesie za sobą szereg zagrożeń mających wpływ na jego stan, te zagrożenia to wszelkiego rodzaju zanieczyszczenia. Na obszarach bezpośrednio narażonych na wpływ zanieczyszczeń z powierzchni terenu, zaobserwowano niekorzystne zmiany w jakości wód podziemnych i powierzchniowych. Skutki przyrodnicze wywodzące się z takich sytuacji powodują konieczność podejmowania skomplikowanych i często kosztownych działań prewencyjnych i monitoringowych. Uzupełnieniem takiego rodzaju prac powinny być działania skutkujące rozpoznaniem głównych procesów odpowiedzialnych za migrację zanieczyszczeń w środowisku, w tym przede wszystkim w środowisku gruntowo-wodnym. Zanieczyszczenia mogą być powiązane z konkretnym miejscem, jak np. fabryka czy skład budowlany, natomiast mogą mieć charakter rozproszony, tak jak transport, czy rolnictwo. Zanieczyszczenia mogą więc powodować lokalne szkody, ale również rozprzestrzeniać się na duże odległości.

Zanieczyszczenia powietrza to wszystkie substancje w postaci gazów, cieczy lub ciał stałych (pyły), które nie są jego naturalnymi składnikami lub występują w stężeniu wyższym niż naturalne¹. Dawniej źródłem zanieczyszczeń były procesy naturalne, takie jak: pożary lasów, wyładowania atmosferyczne oraz rozkład substancji organicznych. W ich efekcie powstają: tlenek węgla (II), tlenki azotu, metan, pyły i gazy wulkaniczne, m.in. tlenek węgla (IV). Rozwój motoryzacji i przemysłu spowodował zwiększenie zapotrzebowania na energię wytwarzaną z surowców takich, jak ropa naftowa, gaz ziemny i węgiel kamienny. Podczas ich spalania tworzą się tlenki węgla, siarki i azotu. Zanieczyszczenia powietrza wpływają negatywnie na środowisko przyrodnicze. Ich najgroźniejszymi skutkami są: kwaśne opady, nasilenie efektu cieplarnianego, dziura ozonowa, smog, pyły, zanieczyszczenie gleby i wody.

Obiekty przemysłowe wprowadzają do atmosfery zanieczyszczenia w postaci tlenków oraz cząstek stałych (PM 2.5, PM 10). Ważne jest w takich przypadkach przestrzeganie wartości dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń określonych w aktach prawnych na obszarach zabudowy mieszkaniowej i usług oraz obowiązku ograniczania uciążliwości do granic własności nieruchomości. Ponadto obiekty przemysłowe

¹ <https://zpe.gov.pl/a/zanieczyszczenia-powietrza/D5txt358T>, data dostępu: 16.09.2024

mogą stanowić źródło zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych m.in. wody chłodzące, zanieczyszczenia organiczne, zanieczyszczenia kwasami lub metalami ciężkimi i zanieczyszczenia przez środki czyszczące². Ścieki przemysłowe zawierają szkodliwe substancje i mogą stwarzać zagrożenie dla ekosystemów oraz ludzi.

Mimo opisanych, we wcześniejszym fragmencie opracowania, możliwości wystąpienia zanieczyszczeń powietrza w gminie Śniadowo, oceniając w skali powiatu łomżyńskiego tworzące je środowisko naturalne jest stosunkowo czyste i urozmaicone. Z tego powodu w 1988 włączono ten powiat, w tym gminę Śniadowo, do regionu Zielonych Płuc Polski. Obecnie strukturę przestrzenną Zielonych Płuc Polski tworzą województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie (bez jednej gminy), północna część województwa mazowieckiego, część kujawsko-pomorskiego (33 gminy) oraz część województwa pomorskiego (6 gmin). Obszar Zielonych Płuc Polski to 63 229 km², jest to około 20 % powierzchni Polski. Oceniając dotychczasowe osiągnięcia Porozumienia Zielonych Płuc Polski należy uznać za największe utworzenie najcenniejszego w skali kraju systemu obszarów chronionych, w tym: 4 Parków Narodowych: Białowieckiego (UNESCO), Biebrzańskiego, Narwiańskiego, Wigierskiego; kilkunastu parków krajobrazowych, ponad 270 rezerwatów przyrody, około 6 000 pomników przyrody; łącznie około 40% powierzchni obszaru Zielonych Płuc Polski jest objęte różnymi formami ochrony prawnej. Mimo braku zrealizowania żadnej formy ochrony na terenie gminy Śniadowo ważne są podejmowane inicjatywy i realizacje różnych programów ochrony poza granicami Śniadowa. Jak wspomniano w rozdziale dotyczącym zagrożeń na stan jakości środowiska gminy Śniadowo ma również wpływ emisja napływowa spoza granic gminy. Im większa poprawa środowiska będzie zachodzić wokół gminy tym mniejsze będzie prawdopodobieństwo zagrożeń dla środowiska w gminie Śniadowo z zewnątrz.

Kolejną gałęzią gospodarki w gminie, które wprowadza do środowiska zanieczyszczenia to rolnictwo (uprawa roli oraz hodowla zwierząt). Często chcąc zwiększyć produkcję nadużywane są składniki mineralne (głównie azot i fosfor) za pomocą sztucznych lub naturalnych nawozów. Gmina Śniadowo charakteryzuje się przeciętnymi warunkami jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, którą podnosi się przez stosowanie nawozów³. Jednakże nadmierne i niewłaściwe nawożenie jest przyczyną zanieczyszczenia wód gruntowych oraz powierzchniowych. Niewykorzystane przez rośliny nawozy zostają spłukane przez spływ powierzchniowy i trafiają do zbiorników wodnych. W ten sposób dochodzi do zjawiska eutrofizacji wód, czyli nadmiernego użyźnienia wód. W takich warunkach błyskawicznie rozwijają się glony i sinice, które podczas obumierania opadają na dno zbiornika, gdzie ulegają rozkładowi. Do procesu tego zużywany jest tlen zgromadzony na dnie zbiornika wodnego. Tak powstają strefy pozbawione tlenu, na których zanika życie. Równie duży wpływ na stan wód mają stosowane w rolnictwie pestycydy. Są to substancje stosowane do ochrony roślin przed szkodnikami. W wyniku spływu powierzchniowego trafiają one bezpośrednio do wód powierzchniowych oraz przenikają do wód podziemnych. Pestycydy są szczególnie niebezpieczne dla zdrowia ludzi i środowiska. Hodowla zwierząt może również negatywnie wpływać na stan środowiska przyrodniczego. W Polsce urzędowo uznaje się wszystkie hodowle zwierząt nie mniejsze niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych za hodowle negatywnie oddziałujące na środowisko (Dz.U.2019.1839). Chów zwierząt odpowiada za emisję dwutlenku węgla (CO₂) oraz metanu (CH₄) do atmosfery. Odchody zwierząt używane są jako naturalne nawozy, ale w przypadku niewłaściwego stosowania mogą zanieczyścić gleby oraz trafić do rowów melioracyjnych, a następnie do zbiorników wodnych. Zanieczyszczenie pestycydami stosowanymi w rolnictwie jest główną przyczyną niepokojącego

² <https://www.h2o-de.com/pl/blog/scieki-przemyslowe>, data dostępu: 16.09.2024

³ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Śniadowo

spadku liczebności ptaków owadożernych i ptaków krajobrazu rolniczego. Zanieczyszczenie pestycydami ma również negatywny wpływ na płazy, takie jak żaby, ropuchy i płazy ogoniaste, owady i małe ssaki, w tym nietoperze, chomiki i susła moręgowanego. Pestycydy i nawozy oddziałują negatywnie także na około 80% spośród 576 żyjących w Europie gatunków motyli.

W ostatnich latach wzrosło zagrożenie dla wód w małych ciekach, ze względu na systematyczne wodociągowanie terenów wiejskich, przy jednoczesnym braku kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków poza Śniadowem. Ważne jest ograniczenie infiltracji i spływów powierzchniowych zanieczyszczonych wód opadowych poprzez właściwe składowanie odpadów stałych, przechowywanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin oraz obornika i gnojowicy.

Wprowadzone do atmosfery zanieczyszczenia mogą powodować powstawanie kwaśnych deszczy. Przyczynami tego zjawiska jest długotrwała emisja dwutlenku siarki i tlenków azotu powstałych w wyniku działalności człowieka oraz ze źródeł naturalnych. Kwaśne opady zagrażają zdrowiu i życiu ludzi i zwierząt. Powodują one erozję gleb, obniżenie pH gleby, zakwaszanie wód gruntowych oraz zakażenie gleb. Ponadto opady te powodują szkody w środowisku, przyspieszają korozję metali i niszczenie budowli.

Gleba jako nieodnawialny element środowiska przyrodniczego jest bardzo wrażliwa na antropogeniczne zanieczyszczenia. Pochłania ona zanieczyszczenia przemysłowe, komunikacyjne, rolnicze oraz komunalne. Skutki zanieczyszczenia gleb to m.in. niewłaściwy odczyn gleb (alkalizacja lub zakwaszenie), pogorszenie się struktury gleby, obniżenie urodzajności gleby. Gleby o obniżonym odczynie mają zwiększoną rozpuszczalność metali ciężkich takich jak Pb, Hg, Cr, Cd, Zn i Mn. Zanieczyszczenia te trafiają bezpośrednio do uprawianych roślin, a następnie są spożywane przez ludzi i zwierzęta. Żywność ta jest toksyczna i może powodować powstawanie nowotworów.

Wpływ na jakość wód podziemnych ma głównie działalność człowieka. Zanieczyszczenia powstałe wiele lat temu mogą oddziaływać na jakość wody przez dziesięciolecia. Zagrożeniem dla ekosystemów wodnych są przede wszystkim zrzuty ścieków przemysłowych i komunalnych⁴. Równie niebezpieczne są stosowane przez rolnictwo nawozy oraz pestycydy. Wpływ mogą mieć również nieszczelne szamba oraz spływ powierzchniowy w wyniku intensywnych opadów. Na wody gruntowe wpływ mają również dzikie wysypiska śmieci oraz rozwój infrastruktury technicznej. Obszary bez odpowiednich warstw izolacji są najbardziej podatne na zanieczyszczenia antropogeniczne.

4. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego gminy Śniadowo obszar byłby użytkowany zgodnie z aktualnym zagospodarowaniem gminy. Można zakładać, że na terenie gminy zachodziłyby prace nad poprawą jakości środowiska, w szczególności w zakresie infrastruktury technicznej: modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa sieci gazowej co spowoduje zmniejszenie emisji szkodliwych substancji ze spalania węgla i drewna, inwestycje w odnawialne źródła energii, w zakresie gospodarki odpadami poprzez zwiększenia poziomu recyklingu, eliminację dzikich wysypisk, budowę nowoczesnych instalacji przetwarzania odpadów, w zakresie gospodarki ściekowej poprzez rozbudowę i modernizację systemów kanalizacyjnych, rozbudowę

⁴ https://www.wody.gov.pl/aktualnosci/2536-uczynic-niewidzialne-widzialnym-wody-podziemne-motywy-przewodnim-swiatowego-dnia-wody-2022?fbclid=IwAR3RSTJgVgfUKEIgCfNRv_lxjDaAnLrd8SwCElbklgCWYOMRwweagHi1GN8, data dostępu: 16.09.2024

przydomowych oczyszczalni ścieków, monitoring nielegalnych zrzutów ścieków oraz poprzez wspieranie niskoemisyjnych technologii grzewczych m.in. wymianę pieców, promowanie lepszej jakości paliw.

Analiza polityki przestrzennej gminy Śniadowo zawarta w dotychczasowych dokumentach planistycznych m.in. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śniadowo przyjęte Uchwałą Nr III/21/02 Rady Gminy Śniadowo z dnia 30 grudnia 2002 roku, zmienione uchwałami Rady Gminy Śniadowo: Nr VII/57/2011 z dnia 29 września 2011 roku, Nr XIII/98/2012 z dnia 16 maja 2012 roku, Nr XIV.109.2012 z dnia 20 czerwca 2012 roku, Nr III.19.2014 r. z dnia 30 grudnia 2014 roku, Nr V.46.2019 z dnia 21 marca 2019 roku, Nr X.70.2019 z dnia 13 września 2019 roku i Nr XXIII.151.2021 z dnia 18 lutego 2021 r. oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pozwala stwierdzić, że kierunek zagospodarowania przestrzennego jest poprawny.

5. PRZEWIDYWANE SKUTKI USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO

5.1. WPŁYW NA WARUNKI ŻYCIA I ZDROWIE LUDZI

Projekt planu ogólnego gminy Śniadowo wpływa na warunki życia i zdrowia ludności poprzez wprowadzenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkalną i zagrodową, ograniczenie niekontrolowanego powstawania zabudowy szkodliwej dla ludności (rozlewania się zabudowy) oraz poprzez dążenia do rozwoju infrastruktury technicznej i infrastruktury komunikacyjnej. Ustalenia planu ogólnego odnoszą się do zasad ochrony środowiska i jako zasobów oraz kształtowania ładu przestrzennego, które mogą łączyć powstawania nowych terenów inwestycyjnych z ochroną środowiska naturalnego. Plan ogólny określa strefowanie obszaru gminy na poszczególne przeznaczenia i ustala nieprzekraczalne warunki realizacji inwestycji w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych zgodnie z gminnym standardem urbanistycznym.

Na obszarze opracowania zlokalizowane są obiekty infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej. Przez obszar gminy przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia, gazociąg wysokiego ciśnienia. Na terenie gminy zlokalizowane są następujące elementy infrastruktury komunikacyjnej: drogi ponadlokalne tj. droga ekspresowa S61 (międzynarodowy szlak E67), droga wojewódzka nr 677 (Ostrów Mazowiecka - Łomża). Na terenie opracowania znajdują się liczne obiekty infrastruktury społecznej: placówki oświaty, świetlice wiejskie, biblioteka, gminny ośrodek kultury, ośrodek zdrowia oraz kilka oddziałów ochotniczej straży pożarnej.

W planie ogólnym wyznaczono strefy planistyczne. Na działkach ewidencyjnych, na których zlokalizowane są obiekty infrastruktury społecznej, wyznaczono w planie ogólnym strefy usługowe SU. Na obszarach, na których zlokalizowane są linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, gazociąg wysokiego ciśnienia wyznaczono w planie ogólnym strefy infrastrukturalne SO. Na obszarach, na których zlokalizowane są drogi ponadlokalne tj. droga ekspresowa S61, droga wojewódzka nr 677 oraz inne drogi zbiorcze, w tym wyznaczone w planach miejscowych, a także linie kolejowe nr 36 Ostrołęka – Łapy oraz nr 49 Śniadowo - Łomża wyznaczono w planie ogólnym strefy komunikacyjne SK. Na obszarach, na których zlokalizowane są drogi niższej klasy wyznaczono w planie ogólnym strefy infrastrukturalne SI lub włączono je do sąsiednich stref planistycznych.

Na obszarze gminy zlokalizowanych jest kilkanaście obiektów kultu religijnego, kościołów, kapliczek i cmentarzy. Na terenach cmentarzy wyznaczono w planie ogólnym strefy cmentarzy SC. Wokół cmentarzy wyznaczono strefy zgodne z obowiązującymi planami miejscowymi, nie rozszerzano obszaru uzupełniania zabudowy.

Zapisy planu ogólnego gminy Śniadowo będą uwzględnione w procesie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ochrona oddziaływania na warunki życia i zdrowia ludzi zostanie określona w zakresie: ochrony akustycznej, emisji zanieczyszczeń powietrza, oddziaływania elektromagnetycznego linii wysokich napięć oraz lokalizacja przedsięwzięć zaliczanych do zakładów o dużym lub znaczącym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

5.2. WPLYW NA BIORÓŻNORODNOŚĆ, FAUNĘ I FLORE

Każda nowa inwestycja wpływa na istniejące na danym obszarze rośliny i zwierzęta. Wprowadzane w omawianym dokumencie zmiany nie doprowadzą jednak do fragmentacji siedlisk, ponieważ nie mają charakteru wielkoskalowego, a rozwój zabudowy, po przyjęciu planu ogólnego, będzie przebiegał w sposób bardziej kontrolowany, głównie wzdłuż istniejących już struktur osadniczych.

Należy jednak mieć na uwadze, że zagospodarowanie terenów dotychczas niezainwestowanych przyczynia się do stopniowej degradacji lokalnych gatunków, istotnych dla zachowania bioróżnorodności. Z tego względu w kolejnych etapach planowania przestrzennego – zarówno w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jak i w decyzjach o warunkach zabudowy – powinny zostać uwzględnione zapisy mające na celu ochronę różnorodności biologicznej na terenie gminy Śniadowo. Do rekomendowanych działań należą: utrzymanie powierzchni biologicznie czynnych w obszarach zurbanizowanych poprzez tworzenie zielonych korytarzy, zachowanie odpowiednich odległości zabudowy od zbiorników wodnych, co umożliwi utrzymanie równowagi ekologicznej, zapewnienie ciągłości systemów terenów otwartych, ciągów ekologicznych, parków, terenów rekreacyjnych i rolniczych, zabezpieczenie przed erozją oraz ochrona zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, miedz, żywopłotów, pasów łąk, a także małych śródpolnych zbiorników wodnych i mokradeł, które stanowią istotne siedliska dla fauny i flory, zachowanie istniejących drzew przydrożnych w ramach projektowania, budowy i przebudowy dróg – po uprzedniej inwentaryzacji, bezwzględna ochrona pomników przyrody oraz cennych siedlisk naturalnych, ochrona zwartych kompleksów zieleni o charakterze parkowym, systematyczne uzupełnianie drzewostanu na terenach ogrodów prywatnych przy zabudowie jednorodzinnej oraz na terenach parków i placów publicznych.

Dodatkowo, przy wprowadzaniu nowych nasadzeń należy unikać gatunków obcych i inwazyjnych, takich jak: bożodrzew gruczołowaty, ambrozja bylicolistna, słonecznik bulwiasty, barszcz Mantegazziego, rdestowiec japoński lub sachaliński oraz orzech włoski.

5.3. WPLYW NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GLEBY

Na obszarze opracowania planu ogólnego nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Przekształceniom mogą ulec tereny, których obecne użytkowanie zostanie przekształcone na tereny inwestycyjne m.in. poprzez wprowadzenie nowych terenów zabudowanych i terenów komunikacyjnych. Przekształcenia terenów mogą w przyszłości spowodować powstanie nowych form antropogenicznych tj. powierzchnie niwelowane, zwałowiska. Jednakże ilość wyznaczonych w planie ogólnym stref, które umożliwiają wprowadzenie nowych terenów inwestycyjnych nie jest duża. Ograniczenie strefowe dopuszczonych zabudowań w planie ogólnym, jak również wyznaczenie obszaru uzupełnień zabudowy powinien w znacznym stopniu ograniczyć przekształcanie nieracjonalne powierzchni ziemi.

Na obszarze gminy Śniadowo znajdują się gleby orne chronione- klasy bonitacyjnej III. Większość gruntów leśnych oraz użytków rolnych III klasy bonitacyjnej znalazła się w planie ogólnym w strefie otwartej SO. Wyjątkami są obszary, na których obowiązują plany miejscowe przeznaczające tereny na inne cele.

Część obszarów użytków rolnych III klasy bonitacyjnej znalazła się w planie ogólnym w strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodowej SZ i strefie produkcji rolniczej SR.

5.4. WPŁYW NA ŚRODOWISKO WODNO-GRUNTOWE, WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wprowadzone w planie ogólnym gminy Śniadowo ustalenia nie określają bezpośrednio wpływu planu na środowisko wodno- gruntowe i nie określają zasad ochrony wód podziemnych i powierzchniowych. Jednak poprzez wyznaczenie odpowiednich stref, dostosowanych do istniejących uwarunkowań hydrograficznych, powinny one w racjonalny sposób chronić zarówno zasoby wód powierzchniowych, jak i podziemnych.

W zakresie kanalizacji deszczowej i melioracji planuje się, aby odwodnienie ulic i placów na terenach intensywnej zabudowy następowało poprzez sieć kanalizacji deszczowej wyposażoną w separatory zgodne z obowiązującymi przepisami. Natomiast dla ulic w mniejszych miejscowościach, ciągów pieszo-rowerowych, dróg niepublicznych i małych ulic dojazdowych preferowane będzie odwodnienie niekonwencjonalne – m.in. poprzez zastosowanie nawierzchni przepuszczalnych, rowów żwirowych, rowów otwartych lub rynsztoków przykrawężnikowych, zależnie od warunków gruntowo-wodnych oraz zagospodarowania terenu.

Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z działek budowlanych przeznaczonych na działalność usługową powinno następować do sieci kanalizacji deszczowej lub być realizowane w sposób indywidualny – np. poprzez ich infiltrację na własnym terenie, odprowadzenie do dołów chłonnych lub magazynowanie w zbiornikach retencyjnych. Natomiast na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo-usługowej należy dążyć do maksymalnego retencjonowania wód opadowych i roztopowych oraz ich ponownego wykorzystania do celów bytowo-gospodarczych, co pozwoli ograniczyć odprowadzanie wód na rzecz ich naturalnego odparowania. Plan ogólny umożliwia realizację takich rozwiązań poprzez ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowanych.

Wprowadzenie powyższych zasad do dokumentów planistycznych niższego szczebla pozwoli uniknąć degradacji wód gruntowych na skutek potencjalnych zanieczyszczeń wynikających z urbanizacji obszaru. Zwiększenie powierzchni terenów zabudowanych może wpłynąć na jakość wód powierzchniowych, zwłaszcza w obszarach o nieuregulowanej gospodarce wodno-ściekowej. Istnieje również ryzyko zmiany kierunku spływu wód opadowych w wyniku prac ziemnych oraz rozwoju infrastruktury na terenach utwardzonych. Dlatego wraz ze wzrostem obszaru zabudowy konieczne jest równoczesne rozwijanie sieci wodociągowej oraz systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

5.5. WPŁYW NA ATMOSFERĘ

Strefy planistyczne wraz z wskaźnikami urbanistycznymi w projekcie planu ogólnego gminy Śniadowo nie powinny spowodować znaczących negatywnych skutków na atmosferę. Proponowane zwiększenia obszarów zajętych pod zabudowę mieszkaniową może spowodować spadek powierzchni biologicznie czynnej, w tym terenów zadrzewionych i zmienić warunki topoklimatyczne. Zaproponowane w planie ogólnym strefy mogą wpłynąć na pogorszenie się jakości powietrza, negatywnie wpłynąć na klimat, stan

atmosfery oraz spowodować wzrost temperatury. Jednakże wprowadzenie stref otwartych (SO) korzystnie wpłynie na stan środowiska i atmosferę poprzez zakaz wprowadzania zabudowy i funkcji przemysłowych.

Przez teren gminy Śniadowo przebiegają ciągi komunikacyjne: droga wojewódzka nr 677 oraz droga ekspresowa S61, a także dwie linie kolejowe nr 36 Ostrołęka – Łapy oraz nr 49 Śniadowo - Łomża. Lokalizacja obszarów zajętych pod infrastrukturę komunikacyjną może wpływać negatywnie na atmosferę m.in. na poziom zanieczyszczeń oraz poziom hałasu. Należy dążyć do ograniczeń natężenia hałasu związanych z komunikacją poprzez wprowadzanie zieleni izolacyjnej, ewentualnie poprzez lokalizację ekranów akustycznych, ronda oraz stosowanie „cichych nawierzchni” drogowych lub jeszcze innych środków technicznych, technologicznych i organizacyjnych niwelujących to negatywne oddziaływanie.

Aby poprawić jakość powietrza na obszarze gminy Śniadowo, należy ograniczać emisję zanieczyszczeń, stosując nowoczesne technologie grzewcze zgodne z obowiązującymi przepisami, w tym m.in. uchwałą nr XXXIV/414/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. oraz uchwałą nr XIX/236/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. Regulacje te dotyczą ograniczeń i zakazów eksploatacji instalacji spalających paliwa oraz aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy podlaskiej w związku z przekroczeniem dopuszczalnych norm pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu. Potencjalne uciążliwości związane z emisją pyłów i gazów mogą wystąpić w fazie budowy obiektów, głównie w wyniku prowadzonych prac ziemnych, konstrukcyjno-montażowych oraz wzmożonego ruchu pojazdów, szczególnie ciężarowych. Emisje te mogą także pojawić się w projektowanych strefach gospodarczych, dlatego kluczowe jest uwzględnienie odpowiednich zapisów ograniczających ich wpływ w planach miejscowych. Dodatkowo plan ogólny przewiduje możliwość lokalizacji wielkopowierzchniowych instalacji OZE, w tym elektrowni słonecznych, na wybranych terenach stref otwartych i usługowych. Ich realizacja przyczyni się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń wynikających ze spalania paliw konwencjonalnych. Projektowane i istniejące inwestycje objęte analizowanym Planem ogólnym powinny ograniczać swoje oddziaływanie wyłącznie do terenów, na których są realizowane, lub mieć jedynie niewielki wpływ lokalny.

5.6. ZAGROŻENIE PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

Projekt planu ogólnego gminy Śniadowo nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektroenergetycznych.

5.7. WPŁYW NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Zapisy planu ogólnego w sposób ramowy odnoszą się do ochrony dziedzictwa kulturowego znajdującego się na obszarze opracowania. Obejmują jednakże wyłącznie ustalenia wskaźników zabudowy i wyznaczają odpowiedni profil funkcjonalny stref planistycznych.

Na obszarze opracowania planu ogólnego gminy Śniadowo występują obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Podlaskiego (6 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i 1 zabytek archeologiczny wpisany do rejestru zabytków województwa podlaskiego). Obiekty te są chronione zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece, które zapewniają ograniczenia oddziaływania i ich ochronę.

Na obszarze opracowania na terenie zabytkowego zespołu dworskiego i otaczającego go parku, wyznaczono w planie ogólnym strefy zieleni i rekreacji SN w celu ochrony widoku. Na terenach cmentarzy wyznaczono w planie ogólnym strefy cmentarzy SC. Na terenach kościołów wyznaczono w planie ogólnym

strefy usługowe SU. Parametry w ww. strefach dopasowano do stanu istniejącego, ograniczono zasięg obszaru uzupełniania zabudowy. Jednocześnie realizacja ustaleń projektu Planu ogólnego powinna przyczynić się do poprawienia walorów krajobrazowych miejsca, a przez to do wzrostu jej atrakcyjności. Zapisane w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne nie powinny powodować uciążliwości i oddziaływać na nieruchomości sąsiednie, przez co zapewniony jest rozwój z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych.

5.8. WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Projekt planu ogólnego gminy Śniadowo w swoim zakresie może wpłynąć na krajobraz obszaru poprzez przekształcenie naturalnych terenów na zajęte pod zabudowę. Dotyczy to głównie terenów, które obecnie są zajęte pod działalność rolniczą, tereny zieleni i nieużytki a w planie ogólnym ich przeznaczenie zostaje przekształcone na tereny zabudowane. W konsekwencji nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej obszarów i ograniczenie różnorodności biologicznej. Jednakże wyznaczenie terenów zabudowy (głównie strefy SJ) pozwoli na przemyślany rozwój obszarów zabudowanych i jako uzupełnienie i poszerzenie już istniejących terenów zabudowanych. Ustalenie w dokumencie planu ogólnego parametrów zabudowy - wysokości i intensywności zabudowy pozwoli na zachowanie walorów krajobrazowych i istniejącego zagospodarowania terenów.

5.9. WPŁYW NA OBIEKTY I OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

Na obszarze gminy Śniadowo występują surowce mineralne, udokumentowane złoża. Wyznaczono obszary i tereny górnicze, dla których plan ogólny wyznacza strefę SG- Strefa Górnicza.

Na obszarze opracowania występują strefy ochronne terenu zamkniętego położonego za wschodnią granicą gminy, jest to teren zamknięty resortu obrony narodowej Czerwony Bór.

5.10. GOSPODARKA ODPADAMI

Projekt planu ogólnego gminy Śniadowo nie wpłynie w znaczącym stopniu na gospodarkę odpadami. Jednakże wyznaczenie stref planistycznych m.in. SP- strefa gospodarcza, SU- strefa usług, SW- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, SJ- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, może mieć wpływ na gospodarkę odpadami. Rodzaj zagospodarowania terenu może w istotny sposób wpływać na ilość, rodzaj oraz system zarządzania odpadami. W związku z tym, niezwykle istotnym jest wydzielenie odpowiednich zakładów przetwarzanie odpadów, które będą dostępne dla mieszkańców i przedsiębiorstw, będą minimalizowały uciążliwości związane z gospodarką odpadami na środowisko, będą wprowadzały różne systemy segregacji odpadów i gospodarki odpadami w systemie zamkniętym oraz minimalizowały konflikty przestrzenne i społeczne, które wynikają z uciążliwości takich obiektów tj. hałas, emisje zapachowe czy zanieczyszczenie gruntów.

Na późniejszych etapach procesu planistycznego, czyli podczas sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy, konieczne będzie określenie sposobu odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych dla poszczególnych terenów. Celem tych ustaleń będzie zapewnienie ochrony gruntów przed zanieczyszczeniami. Ścieki bytowe i komunalne powinny być odprowadzane do kanalizacji sanitarnej, przy jednoczesnym ograniczeniu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Ścieki przemysłowe muszą być również odprowadzane do kanalizacji sanitarnej, a w przypadku zakładów generujących ścieki o

zanieczyszczeniach przekraczających dopuszczalne normy dla ścieków komunalnych, obowiązkowe będzie wybudowanie podczyszczalni ścieków na terenie inwestora.

Wyznaczenie stref planistycznych z podstawowym i dodatkowym profilem zagospodarowania może wpłynąć na lepszą organizację gospodarki odpadami, zwiększyć efektywność systemów odbioru i przetwarzania odpadów oraz zminimalizować negatywny wpływ odpadów na otoczenie i środowisko przyrodnicze.

6. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Realizacja planu ogólnego gminy Śniadowo nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko. Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen wskazują, że zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym oraz ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie zachodzą powody do przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko. Proponowany w planie sposób zagospodarowania terenu oraz realizacja projektu planu nie prowadzi do powstania oddziaływań transgranicznych. Ustalenia projektu planu ogólnego dotyczą jedynie strefowania obszaru gminy oraz nieprzekraczalnych warunków realizacji inwestycji w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych określonych w gminnych standardach urbanistycznych. Dokument ma ogólny, kierunkowy charakter więc nie ma podstaw do prognozowania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH, OGRANICZAJĄCYCH POTENCJALNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W prowadzonych działaniach nad planem ogólnym gminy Śniadowo szczególny nacisk powinien być położony na ograniczenie inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, a także na zadrzewianie, dolesianie oraz ochronę terenów otwartych. Aktualny stan środowiska przyrodniczego na obszarze objętym opracowaniem jest dobry, a zapisy projektu Planu Ogólnego, omówione w rozdziale 5, zapewniają minimalizację ewentualnych negatywnych skutków istniejących i planowanych funkcji.

Planowany rozwój terenów zabudowanych uwzględnia rozbudowę infrastruktury technicznej, która umożliwi zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej na terenach zurbanizowanych. Jednocześnie zapisy dotyczące ochrony zasobów środowiska są na tyle restrykcyjne, by skutecznie przeciwdziałać potencjalnym negatywnym skutkom nowej zabudowy.

Dodatkowo, w Planie Ogólnym przewidziano możliwość realizacji wielkopowierzchniowych instalacji OZE, takich jak elektrownie słoneczne i biogazownie, na wyznaczonych terenach, co przyczyni się do redukcji emisji zanieczyszczeń wynikających ze spalania paliw kopalnych.

Realizacja zapisów Planu Ogólnego, przy odpowiednim procesie planistycznym na kolejnych etapach, nie powinna powodować istotnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary chronione objęte ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336). W przypadku inwestycji drogowych w sąsiedztwie opracowywanego terenu, dla ochrony przed hałasem może być konieczne zastosowanie ekranów akustycznych w rejonach wymagających takiej ochrony. Pozwoli to także ograniczyć negatywny wpływ hałasu na zwierzęta migrujące w pobliżu obszarów chronionych.

Plan Ogólny zawiera również wytyczne dla projektantów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz organów wydających decyzje o warunkach zabudowy, określające dopuszczalny zakres i ograniczenia dotyczące zmian przeznaczenia terenów.

8. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

W projekcie planu ogólnego gminy Śniadowo zaproponowano strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne, które mogą wpływać na sąsiadujące obszary i nieść pewne skutki dla środowiska przyrodniczego. Jednakże, zaproponowane rozwiązania dążą do ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

Podstawowe zagadnienia z zakresu planowania przestrzennego i ochrony środowiska zostały w niniejszym projekcie planu ogólnego gminy Śniadowo uwzględnione. Opierają się one na uwarunkowaniach rozwoju przestrzennego gminy, w tym uwarunkowaniach przestrzennych i środowiskowych oraz z uwzględnieniem wniosków interesariuszy. Możliwe alternatywne rozwiązania zostały skrupulatnie przeanalizowane na etapie przygotowania projektu dokumentu. Projekt planu ogólnego uwzględnia najbardziej korzystny wariant pod względem środowiskowym, przestrzennym i ekonomicznym.

Jednocześnie należy zauważyć, iż projekt planu ogólnego został sporządzony na bazie obowiązujących kierunków rozwoju wynikających ze Studium. Projekt planu ogólnego stanowi zatem alternatywę dla już istniejącego dokumentu. Analizowany projekt planu ogólnego uwzględnia wnioski władz gminy, instytucji oraz mieszkańców i przyjmuje rozwiązania optymalne.

9. TRUDNOŚCI PRZY OPRACOWYWANIU PROGNOZY WYNIKAJĄCE Z CHARAKTERU DOKUMENTU PODLEGAJĄCEGO ZMIANIE

Podczas sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko nie napotkano poważniejszych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, odnoszących się do przedstawionych kierunków oraz charakteru oddziaływań na środowisko realizacji projektu planu.

10. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Przewidywane skutki realizacji postanowień planu miejscowego m.in. zgodność z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego z określonymi strefami planistycznymi będzie w przyszłości prowadzona przez Radę Gminy Śniadowo podczas procedury sporządzania i uchwalania miejscowych planów.

Analiza skutków realizacji zapisów Planu Ogólnego w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydaniu pierwszych decyzji ustalających warunki zabudowy, które powstaną w oparciu o opracowywany dokument. Wynika to z faktu, iż plan ogólny stanowi dokument prawa miejscowego – jednak wyłącznie na jego podstawie nie mogą być wydawania pozwolenia na budowę.

Analiza skutków wdrożenia zapisów Planu Ogólnego dotyczących funkcji i sposobu zagospodarowania zostanie przeprowadzona już po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydaniu pierwszych decyzji o warunkach zabudowy, opartych na opracowywanym dokumencie. Wynika to z faktu, że Plan Ogólny, choć stanowi akt prawa miejscowego, nie jest samodzielną podstawą do wydawania pozwoleń na budowę.

Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych będzie miało miejsce na etapie składania wniosków o pozwolenie na budowę, a także w ramach corocznej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Śniadowo. W obszarze ochrony środowiska funkcjonuje system monitoringu realizowany przez odpowiednie służby, takie jak Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki i Powiatowy Inspektor Sanitarny oraz wydziały ochrony środowiska na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Monitoring ten obejmuje coroczną ocenę stanu środowiska na podstawie danych z państwowego systemu monitoringu, w szczególności dotyczących jakości wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, klimatu akustycznego oraz gleb.

W zakresie gospodarki ściekowej, na terenie gminy przewiduje się okresowe kontrole dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, w tym ich częstotliwość opróżniania. W przypadku indywidualnych oczyszczalni ścieków kontrolowane będą częstotliwość i sposób utylizacji osadów ściekowych.

Biorąc pod uwagę możliwość częściowej ekspansji zabudowy na terenach rolniczych, należy przestrzegać wytycznych Planu Ogólnego dotyczących minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych oraz zachowania odpowiednich odległości zabudowy od lasów, szczególnie w sąsiedztwie obszarów chronionych i terenów leśnych. Oprócz aspektów środowiskowych istotne są także społeczne skutki realizacji Planu Ogólnego, do których należy analiza oceny, którą można przeprowadzać za pomocą ankiety lub poprzez konsultacje społeczne, np. podczas rozpatrywania wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

11. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko planu ogólnego gminy Śniadowo została sporządzona w oparciu o obowiązujące przepisy prawa – przede wszystkim o ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z nią w prognozie dokonano oceny oddziaływań na środowisko, które mogą powstać w wyniku z ustaleń projektu planu ogólnego, tj. projektowanych stref planistycznych oraz określonych gminnych standardów urbanistycznych.

W ramach planu ogólnego gminy uwzględniono uwarunkowania rozwoju przestrzennego wymienione w art. 13b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a następnie na ich podstawie, zgodnie z art. 13a ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określono strefy planistyczne, oraz obszary uzupełnienia zabudowy

W niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko został scharakteryzowany stan istniejący środowiska przyrodniczego poprzez opis elementów abiotycznych: budowę geologiczną, ukształtowanie terenu, gleby, wody gruntowe i podziemne, klimat, powietrze oraz hałas i promieniowanie elektroenergetyczne, a także poprzez opis elementów biotycznych: szaty roślinnej, fauny, walorów krajobrazowych oraz form ochrony przyrody. Rozpoznano istniejące zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska oraz problemy ochrony środowiska. Omówiono potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu. W efekcie analiz scharakteryzowano przewidywane skutki wpływu ustaleń planu na środowisko, w tym na: warunki życia i zdrowie ludzi, bioróżnorodność, faunę i florę, powierzchnię ziemi i gleby, środowisko wodno-gruntowe, wody podziemne, atmosferę, klimat akustyczny, krajobraz, obiekty i obszary objęte ochroną prawną oraz gospodarkę odpadami.

Zapisy planu ogólnego gminy Śniadowo wyznaczają nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i zagrodową jako strefy wiodące na podstawie istniejących uwarunkowań.

Zapisy planu ogólnego gminy Śniadowo będą uwzględniane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Analiza ustaleń projektu planu ogólnego, dotycząca jedynie strefowania obszaru gminy oraz nieprzekraczalnych warunków realizacji inwestycji w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych określonych w gminnych standardach urbanistycznych, wykazała, że projekt planu ogólnego sporządzono z myślą o zapewnieniu ochrony zasobów naturalnych, obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, walorów krajobrazowych, zabytków i dóbr materialnych oraz bezpieczeństwa ludzi.

12. WYKAZ TABEL I RYSUNKÓW

Spis rycin

Ryc. 1 Strefy planistyczne na obszarze gminy Śniadowo	13
Ryc. 2 Położenie administracyjne gminy Śniadowo	19
Ryc. 3 Obszar występowania złóż kopalin na terenie gminy Śniadowo	20
Ryc. 4 Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas chronionych oraz grunty leśne na terenie gminy	22
Ryc. 5 Wody powierzchniowe w gminy Śniadowo	24
Ryc. 6 Ocena odporności środowiska na degradację	29

Spis tabel

Tabela 1 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM _{2,5})	26
--	----

13. OŚWIADCZENIE KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM

OŚWIADCZENIE AUTORA

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f oraz art. 74a ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
podpis autora